

ŠTAI KAIP

„Slaptas aplinkraštis“.
Kuraitis ir Krėvė.
Dr. J. Poškos sukaktis.
Amžinas prezidentas.
Tikras vargas.

Chicagos Naujienos pasirodė galinčios eiti ir žvalgybininkų pareigas, nes į jų rankas patekęs „slaptas Kunigų Vieniybės aplinkraštis“. Drauge su N-mis džiaugiasi ir Brooklyno Vieniybė, kad ir į jos redaktoriaus rankas „tas aplinkraštis galėjo patekti“.

Kunigų veikla labai susidomėjusiems Naujienoms ir Vienibei galima pranešti, kad Kunigų Vieniybės vadovybė jokio slapto aplinkraščio neišsiuntinėjo, todėl nei N-joms, nei V-bei nėra ko džiugauti, kad joms neva pavyko nepaprastas „slaptybės“ atidengti. N-nų ir V-bės minimas aplinkraštis buvo eilinis kunigų aplinkraštis, po centro posėdžių paprastai išsiunčiamas.

Vieniybė net pasako, kad tą aplinkraštį gavo iš pačių kunigų... Nieko nuostabaus, jei būtų atsiradęs vienas kitas kunigas, galėjęs tą aplinkraštį parodyti ir savo atstovaujamos visuomenės idėjiniam priešui. Toks kunigas nebūtų išdavęs jokios paslapties, nes tame aplinkraštyje nieko slapta nėra. Na o jei ir paslaptį išduotų, tai ar būtų kas ypatinga? Juk judošių niekur netrūksta. Ir lietuvių katalikų veikime gali pasitaikyti judošių, tačiau mes jiems vis dėlto nelinkėtume Judo Iskarioto likimo.

Prieš Kalėdas turėjo būti išrinkti visu Vytauto Didžiojo universiteto fakultetų dekanai ir pristatyti švietimo ministeriui patvirtinti. Dauguma dekanų patvirtinti, bet p. švietimo ministeris nesutiko tvirtinti teologijos-filosofijos fakulteto dekaną prof. kan. dr. Prano Kuraičio ir humanitarinių mokslų fakulteto dekaną prof. dr. Vinco Mickevičiaus - Krėvės.

Kuraičio ir Krėvės vardai lietuviškajam pasauliui buvo žinomi jau prieš 30 metų, kai vienas jų organizavo lietuvišką moksleivijų tautiniam ir tikybiniam atgimimui, o kitas savo raštais skleidė tautinio susipratimo idėją. Per 30 metų abu šie mokslininkai — visuomenininkai — rašytojai dirbo lietuvių tautai, už ką štai susilaukė savo tiško ivertinimo.

Abiejų šių vyrų nepatvirtino tas pats asmuo, kurs beveik prieš 2 metus buvo pašalinęs iš universiteto prof. dr. Praną Dovydatį. Bet ne dabarčiai spresti apie p. ministerio Tonkūno darbus. Ateitis ir istorija, giliai tikime, kitaip įvertins Dovydaičio, Kuraičio ir Krėvės nuopelnus.

Šį sekmadienį, sausio 9 d., Chicagos lietuvių katalikų visuomenė pagerbs dr. Joną P. Pošką jo visuomeninio darbo 25 metų sukakties proga. Dr. Poška dirbo įvairiose organizacijose, giliai įvertinamas vieningos veiklos reikšmę. Ypatingai malonu prisiminti, kad dr. Poška aktyviai dalyvavo jaunimo organizavime ir buvo studentų ir vyčių org-jų priešaky.

Drauge su Chicagos visuomenine jungiasi ir AMERIKA, reikšdama Jubilijatui nuosirdžiausių sveikinimų ir linkėjimų.

A. LIET. KATALIKŲ VISUOMENINIO IR KULTURINIO GYVENIMO SAVAITRAŠTIS EINA KAS PENKADIENI.

AMERIKA

Entered as Second-Class Matter March 16, 1934 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

METAI VI

PENKTADIENIS, SAUSIO 7 D., 1938 M.

Nr. 1 (202)

Kaina 5c.

SAVAITĖS ĮVYKIAI

7,822,912 bedarbių

Šios savaitės pradžioje bedarbių surašymo komisija paskelbė, kad lapkričio 16—20 d. laisvamė bedarbių surašinėjime 7,822,912 asmenų užsirašė bedarbiais, tačiau labai tikra, kad tą mėnesį bedarbių skaičius siekė beveik 11 milijonų. Į šį skaičių įtraukti du milijonai asmenų, dirbančių prie įvairių valdžios šelpiamų darbų. Užsirašiusių bedarbių skaičiūje yra 1,996,699 moterys, dėl kurių kyla abejonė: ar jos užsirašė bedarbėmis tik todėl, kad dirba savo šeimos namuose, ar iš tikrųjų jos norėtų dirbti už atlyginimą, jei būtų kur.

300,000 karių

Karo sekretoriaus padėjėjas, pulk. Louis Johnson, pareiškė, kad, kilus karui, J. Amerikos Valstybės tuojai galėtų išstatyti tris šimtus tūkstančių gerai paruoštų karių, o už vieno mėnesio tas skaičius lengvai būtų padidintas iki pusės milijono, gi už 4 mėnesių amerikiečių kariuomenėje būtų 1 mil. 230 tūkst. aprengtų ir apginkluotų karių.

Lietuvos laikraščiai jau rašo apie ruošiamą Lietuvai naujos konstitucijos projektą, kurio turinys tačiau ne visiems prieinamas. Sakoma, kad senosios konstitucijos straipsnių didžioji dalis bus palikta, o didžiausi pakeitimai palies respublikos prezidento instituciją. Norima įrašyti tokį straipsnį: jei asmuo išrenkamas prezidentu trečią kartą ir jei jis prezidento vietoje išbūna 20 metų, tai jis tada skelbiamas prezidentu iki gyvos galvos.

Nors ir nėra tikslų žinių, bet atrodo, kad konstitucija keičiama grynai vienu tikslu: užtikrinti legalų pagrindą vieno asmens amžinam prezidentavimui.

Brazilijos diktatorių Vargas ne tik uždarė visas politines partijas, bet šiomis dienomis įsakė visiems organizaciniams vienietams savo susirinkimuose nę žodeliu neužsiminti apie politiką. Taigi, Brazilijoje tuojau įvyks nepaprasta „tautinė vienybė“, kaip Vokietijoje Italijoje, Rusijoje ir kituose diktatūrų suvaržytuose kraštuose — užčiauptos burnos nulenktos galvos, uždraustas protavimas.

Brazilams su jų diktatoriaus Vargo naujomis užmačiomis prasidėjo tikras vargas.

Į redakcijos laišką skaitytojams Amerikos tobulinimo klausimais jau gauta atsakymų, tačiau jų galėtų būti ir daug daugiau. Todėl laiškas pakartojamas ir šiame numeryje. Visi skaitytojai prašomi nepagailėti kelių minučių savo brangaus laiko ir parašyti, kas sudarys redakcijai daug lengvesnės sąlygas laikraščio tvarkymo darbe. Iš anksto visiems parašysiantiems skaitytojams nuosirdus ačiū.

Rumunijoje diktatūra

Rumunijos karaliaus Karolio remtoji vyriausybė pralaimėjo rinkimus. Karalius parinko mažiausiai balsų gavusios tautinės krikščionių partijos vadą Gogą, kuriam pavedė sudaryti naują kabineta. Gogos partija rinkimuose gavo tik 9 nuosimčius visų paduotų balsų. Naujoji vyriausybė tuojau pasižymėjo savo žygiais prieš žydus. Jau uždrausta žydams gyventi kaimuose, verstis svajgiųjų gėrimų prekyba. Be to, apribotas žydų gydytojų ir kitokių profesionalų teisės. Daugeliui žydų gresia pilietybės netekimas ir ištremimas. Rumunijoje iš 18 milijonų gyventojų yra pusantro milijono žydų. Naujasis premjeras Goga pareiškė, kad Rumunija turi priklausyti rumunams. Jis labai palankus Italijai ir Vokietijai. Kadangi tautos atstovų rūmuose Goga negali tikėtis pasitikėjimo, tai laukiama tvirtos diktatūros.

Prancūzams nemalonu

Prancūzijos per ilgus metus globotos sąjungininkės Rumunija ir Jugoslavija visai pakrypo į Vokietiją ir Italiją. Ryšium su pasikeitusiais santykiais, Prancūzijos vyriausybė uždraudė ginklų pristatymą Rumunijai ir Jugoslavijai. Prancūzai patarė ir Čekoslovakijai panašiai pasielgti. Prancūzai bijo, kad jų naujausios rūšies ginklai nepatektų į vokiečių ir italų karų vadovybės rankas. Per 15-ka metų Prancūzija yra paskolinusi Rumunijai ir Jugoslavijai beveik bilijoną dolerių, kurių dauguma skirta ginklams įsigyti.

Nepriklausoma Airija

Gruodžio 22 d. išgaliojo Airijos naujoji konstitucija, pagal kurią Airija galutinai nutraukia priklausomumą ryšius su Anglija. Iki šiol Airijos vardas buvo Laisvoji Airijos valstybė, o nuo dabar — Airija. Konstituciją paruošė ir pravedė dabartinis Airijos premjeras ir valstybės galva Eamon de Valera. Šiais metais bus renkamas naujosios Airijos pirmasis prezidentas. De Valera yra pareiškęs nekandidatuosiant prezidento vietai.

Ilgiausiai gyveną

Praeitą savaitę prof. E. Huntington pranešė savo ilgų tyrinėjimų davinis, kurie rodo, kad ilgiausiai gyvena tie asmenys, kurie gimė kovo mėnesį; vidutinis jų gyvenimo ilgis siekia 51 metus. Trumpiausiai gyvena gimusieji liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiuose; šių gyvenimas vidutiniškai siekia 47 metus.

Nupigino sidabrą

Gruodžio 31 d. prezidentas Roosevelt nustatė naują kainą valstybėje pagamintam sidabrui. Iki šiol už unciją sidabro buvo mokama 77½ cent., o dabar nustatyta 64½ c. Tokia kaina galios iki šių metų gruodžio 31 d., kada prezidentas galės pakelti tą pačią ar paskirti naują kainą.

LRKSA ĮREGISTRUOTAS CONNECTICUT VALST.

Wilkes-Barre, Pa. — Kat. Susivienymo vadovybė gavo pranešimą, kad Connecticut valstybėje pripažino Susivienymą ir leidžia veikti Connecticut ribose.

Tai didelis Susivienymo laimėjimas. Kiek anksčiau panašaus laimėjimo susilaukė ir Massachusetts valstybėje. Dabar Susivienymas gali dar labiau stiprinti savo veiklą.

Connecticut valstybėje čartieriui gauti daug darbo kunigai Valantiejūs ir Ambotas, komp. Al. Aleksis, J. Janušaitis ir J. Bendleris.

PRANCŪZŲJŲ RUOŠTAS KOMUNISTŲ SUKILIMAS

Paryžius. — Teismo tardytojui generolas Julien Dufieux, pėstininkų vyr. inspektorius, pareiškė, kad jis pernai metų gale buvo išpėjęs kariuomenės vyriausią štabą apie komunistų ruošą sukilmą vyriausybei nuversti.

Gen. Dufieux papasakojo, kad lapkričio 12 d. jis iš visai patikimo asmens sužinojo apie komunistų ruošiamą sukilmą ir tuojau apie tai pranešė vyriausio štabo viršininkui gen. Gamelin.

Šiuo metu Prancūzijoje vedamas platus tyrinėjimas ryšium su išaiškintos slaptos revoliucionierių grupės veikla. Suimtieji asmenys teisinasi organizavęsi komunistų ruošiamam sukilimui atremti.

Kapitalo boikotas

Vyr. prokuroro padėjėjas Jackson ir vidaus reikalų sekretorius Ickes praeitą savaitę savo viešose kalbose apkaltino kapitalo ir didžiojo biznio savininkus, pareiškė, kad vyriausybės darbai yra kapitalistų boikotuojami, trukdomi. Ickes pareiškė, kad šalies didįjį biznį valdo „Amerikos 60 šeimų“. Manoma, kad Ickes savo kalbai panaudojo naujai išleistą Lundbergo knygą „Amerikos 60 šeimų“, kurioje yra išskaičiuota, kokios turtingiausios šeimos ir kiek turto jos valdo.

— Valdžios globojama jaunatietuvių sąjunga šiemet siūso savo atstovus į čekų sąkalų sąskrydį Prahoje ir fašistų stovyklą Italijoje.

Pavasarininkų Jubiliejinė Konferencija

Kaunas. — Gruodžio 29—30 d.d. čia įvyko Lietuvos pavasarininkų jubiliejinė konferencija organizacijos 25 metų sukakčiai paminėti. Konferenciją sveikino visi

vyskupai, žymūs visuomenininkai. Nutarta 1938 m. suvažiuoti didžiulį Kongresą su dainų švente, sporto olimpiada ir kitomis iškilmėmis. Konferencija išrinko naują pavasarininkų federacijos vadovybę.

— Valstybės Prezidentas priėmė Pirmosios Tautinės olimpiados komiteto kvietimą

L. VYČIŲ EKSKURSIJA Į PLAUKS GEGUŽĖS 21 D.

L. Vyčių rengiamoji ekskursija į Lietuvą išplauks gegužės 21 d. iš New Yorko Holland America Line didžiausiu ir moderniausiu, dar tik baigiamu statyti laivu Nieuw Amsterdam. Šis didžiulis laivas yra tik baigiamas statyti, su visais moderniausiais įrengimais bei patogumais ir jo pirmas iškilmingas išplaukimas iš New Yorko kaip tik bus gegužės 21 d. Ta nepaprasta proga vyčiai ir pasinaudojo, ruošdami savo ekskursiją į Lietuvą.

Visi su šia ekskursija keliaujanti ne tik aplankys Lietuvą, bet turės progos pamatyti ir kitas šalis, kaip Olandiją, Vokietiją, Prancūziją bei Angliją. Keliaujantiems su šia ekskursija laivakortės į abi puses bus tik apie du šimtai dolerių ir grįžti kiekvienas galės, kada kam patogiau.

Kadangi šiuo moderniausiu laivu keliauti bus nepaprastai didelis pareikalavimas, tad visi, kurie norėtų vykti su šia ekskursija, yra kviečiami be atidėlio kreiptis į ekskursijos vedėją A. J. Mažeiką, 145 Taylor St., Brooklyn, N. Y.

ŽMOGŽUDĖS MOTERYS

Newark, N. J. — Dvi jaunos moterys prisipažino, kad gruodžio 21 d. jos nužudė vieno autobuso šoferį, netoli Newarko, atimdamos iš jo pinigų, kurių jos gavo tik 2 dol. 10 c. Prisipažinusios žmogžudės plėšikės yra Ethel S. Sohl, 20 metų, ištėkėjusi, policininko dukterė, jos draugė — Genevieve Owens, 17 metų. Jos abi prieš mėnesį buvo paleistos iš pataisos namų, kur susipažino ir nutarė užsiimti plėšikavimu. Sohl vyras irgi kalėjime už įvairius nusikaltimus.

Abiejų moteriškių laukia teismas ir gresia elektros kėdė.

NAUJA MOKYKLA

Sausio 4 d. Brooklyn Prep. mokyklos patalpose (1150 Carroll St.) atidaryta katalikų darbininkų mokykla, kurią lankyti gali visi darbininkai, priklausantys kokiai nors unijai. Pamokos bus kiekvieną antradienį.

Vilniaus Lietuviai Paliekami Be Savo Spaudos

— Uždarius Vilniaus Rytojų, vilniečiai lietuviai, nenorėdami pasilikti be savo perijotinės spaudos, kurią turėdavo net ir rusų priešpaudos laikais, nuolat prašo Vilniaus stotastijos leidimo leisti bet kokio pavadinimo kitą lietuvišką laikraštį, kurį aštutų suaktyvąjį Vilniaus Rytojų. Deja, stotastija apsiginklavo melagingu atsakymu, jog „tokiu pavadinimu leisti laikraštį prašymas jau anksčiau buvo paduotas“ laikraščio leidimą vis atsako.

Gruodžio 1 d. Krištapas Čibiras padavė miesto stotastijai pranešimą, norėdamas leisti laikraštį Balsas, su priedais Varpelis ir Artojas. Bet gruodžio 9 d. K. Čibiras gavo iš stotastijos atsakymą, kuriuo draudžiama leisti toks laikraštis.

Gruodžio 11 d. Vilniuje išėjo vienkartinis leidinys, laikraštis Mūsų Žinios. Jo leidėjas ir atsakomasis redaktorius Alfonsas Burlingis. Laikraštį daug įvairių pasaulinės politikos straipsnių ir naujienų.

Jau apie pusę metų, kai Vilniaus lietuviai negauna jokių Nepr. Lietuvoje leidiamų laikraščių, Lietuvių Mokslo Draugija ir kai kurios lietuvių laikraščių redakcijos turėjo specialų leidimą gauti kai kuriuos laikraščius, bet praktiškai jau kuris laikas kai visai tų laikraščių negauna.

Mūsų Žinios praneša, kad lapkričio 24 d. Vilniaus apygardos teisme buvo svarstomos nesenai suaktyvų laikraščio Vilniaus Rytojaus redaktoriaus dvi bylos. Vienoje byloje redaktorius buvo kaltinamas už tai, kad to laikraščio priede vaikams — Aušrelėje, buvo įdėti du eilėraščiai, kuriuose neva giriamas stengimasis atplėsti Lenkijos valstybės dalį.

Toks kaltinimas teisme vis dėlto nebuvo įrodytas ir teismas redaktorių išteisino.

Antroje byloje tas pats redaktorius buvo kaltinamas už laikraštį įdėtą vedamąjį straipsnį „Melas plaukia iš vieno šaltinio“. Tas laikraščio numeris buvo konfiskuotas. Dėl šio nusižengimo prokuroras visai atsisakė kaltinti ir teismas Vilniaus Rytojaus redaktorių išteisino. Abi šias bylas grynė adv. A. Juknevičius.

— Visi lenkų laikraščiai šiomis dienomis pranešė žinią, jog lenkų prokuratūros įsakymu, už „priešvalstybinę veiklą“ Vilniuje suimta Lietuvių šv. Žitos tarnaičių draugijos išdininkė Uršulė Steponavičiūtė. Ji laikoma Lukiškių kalėjime. Kuo aiškinamas tas tarnaitės priešvalstybinis veikimas — tuo tarpu nieko nesakoma.

— Šiomis dienomis baigė Vilniaus universiteto gamtos matematikos fakultetą ir gavo magistro laipsnius du lietuviai: Stasys Karpičius ir Marė Grybauskienė.

Vilniaus Žodis praneša, kad Vilniaus lietuvių Meno ir Literatūros draugijos rūpesčiu, šiomis dienomis buvo norima surengti vakarą ir vaidinti vilniečių lietuvių rašytojų V. Cepulytės ir M. Krinickaitės parašytą dramą „Užauginai kovotojus“. Tačiau vakaras negalėjo įvykti, nes stotastija nedavė jam suruošti leidimo.

Prieš kiek laiko, švenčių policija buvo sudariusi bylas lietuviams kunigams Valiukevičiui ir Panaviui, kaltindama, kad kunigai višose bibliotekose laikę lietuviškas knygas.

Švenčių miesto teismas sprendė šių dviejų kunigų bylas ir abu išteisino, nes buvo įrodyta, jog ten buvo knygynėliai vaikų karžygių, o ne viešos bibliotekos.

Lietuvių rašytojų dr. jos naujoji valdyba tokia: pirm. J. Grušas, vicepirm. L. Gira. Ižd. J. Ambrazevičius, sek. K. Indžiūra, iždo glob. St. Santvaras, nariai K. Korsakas ir A. Vaičiūnaitis.

Panašiai kaip ir kitos Vilniaus universiteto korporacijos, lietuvių studentų korporacija turėjo savo kepuraites, kurias nešiojo per ketelį metų. Šiandienos studentų korporacijos: lietuvių ir gudų, Vilniaus vadovė uždraudė nešioti savos korporacijos kepuraites ar bet kokius ženklus. Dėl šio vaivados įsakymo korporacijos kreipėsi į Lenkijos vidaus reikalų ministeriją, prašydamos atšaukti vaivados įsakymą, kad lietuvių bei gudų korporacijoms, kaip ir kitoms universitetė esančioms, būtų ir toliau leista nešioti savo ženklus.

Šiomis dienomis buvo gautas iš vidaus reikalų ministerijos atsakymas, kuriame patvirtinamas Vilniaus vaivados įsakymas.

BILIJONO DOLERIŲ NEDATEKLIUS

Washington. — Valstybės išdava praeitą pusmetį užbaigė su 645 milijonų dolerių nedateklumi. Vien tik gruodžio numeris valstybės išlaidos pralenkė pajamas beveik 134 milijonais dolerių. Šių metų pirmam pusmečiui pratomama labai galimas kokių 400 milijonų nedateklius, tad valstybės išdoda metai gali baigtis su bilijono dolerių nedateklumi.

Per praėjusius 6 mėnesius valstybė turėjo pajamų 3 bil. 176 mil. ir 214 tūkst. dolerių, o išlaidų 3 bil. 821 mil. ir 282 tūkst. dol. Valstybės viešoji skola 1937 m. gruodžio 31 d. buvo 37 bil. 279 mil. 291 tūkst. 518 dol. 10 c., o 1936 m. gruodžio 31 d. — 34,406,920,961 dol. 66 c.

Valstybės išdoda šiemetams grynų pinigų buvo 1 bil. 202 mil. dolerių, kurių 222 mil. auksu, kurio negalima naudoti vartojimo reikalamas.

LEIDŽIA LIETUVIŲ
UNIVERSALIS BIURAS, Inc.
KAS PENKTADIENIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published by LITHUANIAN
UNIVERSAL BUREAU, Inc.

Prenumeratos Kaina:	Subscription Rate:
Jungt. Valst. metams \$2.00	In U. S. A. one year \$2.00
Jungt. Valst. pusmečiui \$1.10	In U. S. A. six months \$1.10
Užsienyje metams \$2.75	Other Countries one year \$2.75
Užsienyje pusmečiui \$1.50	Other Countries six months \$1.50
Skelbimų kainos pagal susitarimą	Advertising rates on application

Rašius ir žinias Amerika trumdoma savo nuodžiūra. Nesunaudoji rašal ko-
respondentams negrąžinami, jei tam tikslui neprisiunčiama pašto ženklų.

JUOZAS B. LAUCKA — Redaktorius.

DANIELIUS J. AVERKA — Vėdėjas.

PREZIDENTO KALBA

Atidarydamas Kongreso naują posėdžių sesiją, prezidentas Roosevelt sausio 3 d. pasakė kalbą, kurios laukta ne tik šioje šalyje, bet ir toli už jos sienų. Jo kalba buvo per radiją perduodama ir į Europą, kur tačiau ne visur ji vienodu nusiteikimu sutikta.

Didžiausią kalbos dalį, kaip ir laukta, prezidentas paskyrė vidaus reikalams, bet paminėjo ir tarptautinius klausimus, pasidžiaugdamas, kad mūsų valstybė yra taikos būklėje. Kongresui ir visai valstybei nurodė savo vyriausybės numatomus žygius krašto gerovei pakelti, paminėdamas, kas veikina, kad žemės ūkis, kapitalas ir darbininkai būtų geroje sąlygoje.

Žemės ūkio srityje prezidentas pažadėjo talką, rūpinantis ūkininkų reikalais: tvarkyti derliaus kieki, užtikrinti geras kainas ir pakankamai ūkio gaminių jų vartotojams, tačiau ūkininkų būklės gerinimas turi būti vykdomas, nepaisant su vyriausybės numatytos valstybės pajamų ir išlaidų samatos ribomis, kad valstybė būtų neapsunkinta.

Kapitalą ir jo finansuojamą pramonę vyriausybė pripažįsta reikalingais ir nori artimiausio bendradarbiavimo, tačiau yra grupė kapitalistų, kurie nenori suprasti šių derybų reikalavimų ir elgiasi savanaukiškai. Prezidentas pri-
pažįsta kapitalui teisę į pelną, tačiau nurodo, kad kapitalas ir bisnis turi pagelbėti vyriausybei jos pastangose užtikrinti gerovę visiems gyventojams.

Darbininkų būklei pagerinti prezidentas pasisakė už įstatymą, kurs padarytų galą badą kuriančioms algoms ir nepakankamai ilgoms darbo valandoms. Prezidentas nurodė, kad turės būti įstatymas, nustatęs mažiausią algų dydį ir didžiausią valandų skaičių. Darbininkų teisę organizuoti ir organizuotai kovoti dėl savo būklės pagerinimo bus pripažįstama ir toliau, tačiau pažymėjo, kad pačių darbininkų tarpusavio kova daug kenkia.

Baigdamas savo kalbą, Roosevelt nurodė, kad labiausiai reikalinga vienybė ir visų gyventojų laisvas bendradarbiavimas su vyriausybe, nes jokia vyriausybė negali priversti gyventojų bendradarbiauti valstybės reikaluose, jei jie patys nenorės. Visi kviečiami bendradarbiauti programoje, kurią patvirtins tautos rinkti atstovai.

Kalbėdamas apie tarptautinę būklę, prezidentas drąsiai nurodė, kad pasaulio taiką drumsčia išsivyravęs sutarčių laužymas, kurs ypač pasireiškė ryšium su kai kurių valstybių pasitraukimu nuo demokratinio valdymosi santvarkos. Jis pažymėjo, kad taika labiausiai paniekinama ten ir tų valstybių, kur atsakyta demokratijos ar jos neišugdyta.

Prezidentas, tikime, neklaido, pasakydamas, kad amerikiečiai tiki, kad demokratija pasaulyje išsilaikys ir kad ji bus sugrąžinta ar įsteigta tose valstybėse, kuriose ji šian-
die nepripažįstama, nes šiam tikėjime glūdi žmonijos būsimoji taika. Civilizuotas žmogus negali būti atstumtas nuo sąmoningo dalyvavimo savo valstybės valdžios darbuose.

LAIKŲ PAGERĖJIMO ATOSLŪGIS

Lygiai prieš metus buvę nauji metai — 1937 — sutikti daug šviesesnėmis viltimis, nei dabartiniai, 1938-tieji. Perna visų džiaugiasi ekonominės būklės gerėjimu, biznio stiprėjimu, bedarbių skaičiaus mažėjimu. Tačiau 1937 metų antroji pusė apsiniaukė ir smarkiai apsidebesio visas kraštas.

Pernykščių metų pradžioje šios šalies įvairiausių bendrovių išleistų akcijų (šėrų) vertė siekė beveik 60 milijonų dolerių, o kovo mėnesį pakilo net iki beveik 63 milijonų. Tai didelis skirtumas, palyginus su depresijos didžiausiu sunkmečiu, kai 1932 m. vidury visų akcijų vertė buvo nukritusi iki 15½ bil. dolerių. Tačiau šios vertybės pradėjo kristi ir 1937 m. gruodžio 1 d. jos buvo įkainuotos jau tik 40 bil. dolerių. Taigi, per 9 mėnesius akcijų vertė sumažėjo 23 milijonais dolerių.

Nedarbas aukščiausio laipsnio buvo pasiekęs 1932 gale ir 1933 m. pradžioje, kai bedarbių mažiausiai buvo 15 milijonų. Tas skaičius per 4 metus vis mažėjo ir pernai rugsėjo mėnesį bedarbių skaičius tik apie 6 milijonus, bet nuo rugsėjo mėnesio stipriai pasireiškė biznio atoslūgis ir štai turime oficialų vyriausybės pranešimą, kad lapkričio mėnesį bedarbių skaičius pralenkė 10 milijonų, o šiuo laiku, be abejonės, tas skaičius dar didesnis.

Ūkininkai praėjusiais metais turėjo gerą derlių ir geras pajamas, tačiau per paskutinius mėnesius pradėjo kristi ūkio gaminių kainos. Už svarą medvilnės pernai kovo mėnesį mokėta 14½ cento, o dabar tik 8¼ c., už bušelį kviečių kovo mėn. mokėta 1 dol. 40 c., o gruodžio mėn. — 92 centai. Krito ir kitų ūkio gaminių kainos. Kadangi kainos krito tik metų gale, tai ūkininkai vis dėlto pernai tu-

Dr. Jonas P. Poška

25 metų visuomeninio bei spaudos darbo proga

Dr. Jonas P. Poška gimė apie 150 įvairių eilėraščių 1889 m. balandžio 4 d. į Ameriką atvyko 1909 m. ir apsigyveno Chicagoje, Town of Lake apylinkėje.

Tuoju susipažįsta su vietos vargonininku ir prisirašo šv. Cecilijos chorą, kuriame aktyviai dalyvauja iki 1912 metų.

1912 m., kai Amerikos lietuvių moksleivija paskelbė I-ąjį Amerikos lietuvių katalikiškosios moksleivijos seimą, Chicagoje, Jonas, drauge su kitais bendraminčiais, stoja darban ir organizuoja pirmuosius moksleivius.

Tais pačiais metais Jonas Poška išvyksta į Peru, Ill. ir stoja St. Bede kolegijon. Čia organizuoja lietuvių kalbos pamokas. Būdamas St. Bede kolegijoje rašinėja į Moksleivį, Kataliką, Draugą ir kitus laikraščius.

Vyskupo patariamais, vėliau stoja į Holy Name Cathedral College. Ir čia jis suorganizuoja lietuvių kalbos kursus, kuriuos vedė dvejus metus, t. y. kol baigė mokyklą.

Pradėjus Draugą leisti kasdien, Jonui priseina daug dirbti: važinėti su prakalboomis, rinkti prenumeratas ir skelbimus, o vakare kartu su kun. dr. Maliauskiu rašyti straipsnius ir korespondencijas.

1916 metais kun. P. Lape lis kviečia Pošką leisti Met raštį, kuris išėjo 438 puslapių knyga.

Jonas Poška yra parašęs rečiau aukščiausias pajamas nei kada anksčiau. Apskaičiuojama, kad ūkininkai pernai turėjo pajamų apie 70 milijonų dolerių, 1936 m. — 63 bil., o depresijos liūdniausiais 1932 metais — 39 bil. dolerių.

Kodėl gi pasirodė laikų gerėjimo atoslūgis? Žinoma, yra įvairių nuomonių. Vyriausybė kaltina stambaus biznio valdytojus. Biznis kaltina vyriausybę dėl miglotos programos, kaltina ir darbininkų stiprų organizavimąsi. Gal būt, kad abi pusės turi tiesos, tačiau yra aišku, kad šiemetiniai metai duoda daug geresnių vilčių nei 1933 metų pradžia, kai prezidentas Roosevelt įžengė į Baltuosius Rūmus pirmam keturmečiui.

Ūkininkų skolos yra žymiai sumažintos, paskolų nušimtis apkarpytas. Bankai yra saugūs — nuo 1933 m. kovo mėnesio nebuvo nė vieno stambesnio bankinio sukrėtimo. Darbininkams pripažinta neginčijama teisė organizuoti ir pažadėta aprūpinti juos įstatymais, kurie sustabdė jų išnaudojimą, pasireiškusių ubagiškomis algomis ir kankinančiomis ilgomis darbo valandomis. Visa tai leidžia šviesiau galvoti apie ateitį. Jei neįvyks didelių pasaulinių sukrėtimų, jei darbas, kapitalas ir valstybei vadovaujanti vyriausybė eis ranka rankon, turėtumėm saugiai prasiirti pro pasireiškusio biznio atoslūgio bangas ir pasiekti žmogaus vertei atitinkantį pasitenkinimo ir ramybės uostą.

Heil, Cezari!

I 1938 A. D.

1. Dažnai matome prie metus žyminčios skaitlinės priedą „A. D.“, kas lotyniškai reiškia Anno Domini — Viešpaties Metai. 527 metais vienuolis vienuolis Dionysius sudarė naują kalendorių, kurio pirmi metai skaityti nuo Kristaus gimimo.

2. Taigi, jau 1938-ti metai nuo to laiko, kai pasaulis pirmą sykį išgirdo apie Kristų, bet atrodo, kad viešpatuoja pasaulyje ne Kristus, ne Jo meilės mokslas, bet Cezaris su savo neapykanta ir tiranija.

3. Kristus — Dieviškas Vadovas, Dieviškas Karalius. Cezaris — žemės valdovas, valstybės žmonių valdytojas, kuris nepripažįsta jokių ribų savo valdžiai, kuris nori, kad žmonės tik jam tarnautų.

II Cezario darbai 1937 m.

1. Neronas, senosios Romos cezaris ir romėnų dievas, sykį puotaudamas staug pradėjo juoktis. Juokėsi ir visi garbingieji svečiai, nors nežinojo ko. Kai cezaris paaiškino, kad jį ima juokas pamanius, kad jis panorėjęs galys paliepti visų galvas nukirsti, svečiai pabalo, nes žinojo, kad cezario valia būtų pildoma, nors jis ir beprotis būtų.

2. 1937 metais modernieji cezariai, Stalinas, Hitleris ir Mussolini, turėjo tokią pat galią. Ir šandie cezario valdžia statoma virš Dievo.

3. Japonija. Baltieji žmonės, ypač J. A. Valstybės, nenori įsileisti savo tarpan geltonųjų. Energingi japonai pasiryžo tapti galingais bent savosios rasės tarpe. Todėl ir

pasaulinės parodos Lietuvių Dienos vicepirmininku.

Dr. Poška buvo vienas pirmųjų Chicago lietuvių sportininkų organizatorių. Jo iniciatyva ir vadovavimu

1934 m. surengta Lietuvių Sporto ir Dainos šventė, kuri sutraukė tūkstantinę minią ir davė per 600 dol. Dariaus ir Girėno paminklui.

Jo rūpesčiu suorganizuota 1934 m. Lietuvių Demokratų Lyga, kuri išjudino Chicago lietuvių politikoje, ko pasėkoje — Municipal teisėjų suole lietuvis.

Šiuo laiku rūpestingai padeda kun. S. J. Draugeliui Amerikos lietuvių statistinių žinių rinkimo darbe ir eina statistinių žinių žurnalo Pasistinio redaktoriaus pagalbininko pareigas.

Daugelį draugijų yra daktaru-kvotėju.

Jis nemažai prisidėjęs prie šv. Kazimiero Akademijos statybos ir dirba su Marijonų Seminarijos ir Kolegijos remėjais. Apskritai, jis nuosirdžiai remia visą mūsų tautos ir Bažnyčios kultūrinį darbą.

Čia trumpai teperbėgtų dr. Jono P. Poškos biografija, jo darbai, o tų darbų būta kur kas daugiau.

1925 m. dr. Poška vedė Albiną Alaburdaitę, taip pat rašytoją ir darbščią veikėją; juodu augina sūnų Joną.

Šių metų sausio 9 dieną Chicagoje šv. Panelės Gimimo parapijos salėje įvyksta jubiliejinė dr. Poškos 25 metų visuomeninio darbo suakties vakarienė.

Plunksna.

kilo Japonijos Kinijos karas.

4. Karo neskelbia, bet kariuomenę į Kiniją siunčia, degina, naikina miestus ir lieja tūkstančių kinų kraują. Skelbti karo Japonija nenori ir negali, nenorėdama sulaužyti kai kurių sutarčių, kurios pakenktų jos ekonominiam gyvenimui.

5. Japonijos žmonės, propagandos prigauti, fanatiškai aukojasi valdžios užgaidoms. Nepriimti kariuomenės vyrai žudosi, kad jų vėlės sektų ir drąsintų kariuomenę. Kareivių žmonos žudosi, kad jų vyrai nesvajotų apie namus ir meilę, bet tik kariuotę.

6. Vokietija. Vokietiją valdo „Tautinė socialistų darbininkų partija“, kurios vyriausias vadas Hitleris. Partijos vardas gražus, deja, bereikšmis.

7. Ir Vokietija nori būti visiškai nepriklausoma. Todėl ir ieško prarastų kolonijų ir nori įsikverbti Čekoslovakijon ir Ukrainon. Jei pasauliui nežinant pasisektų Hitleriui paimti tas šalis, tada ir jis kaip kaizeris ar cezaris mėgintų visą pasaulį nukariauti.

8. Dabar Vokietijoje ne Kristus, bet cezaris dievas. Persekiojama ir katalikai ir protestantai ir areštuojami kunigai. Draudžiamos religinės procesijos. Procesijos daryt galima tik Hitleriui. Ir sveikintis galima tik „Heil Hitler“.

9. Italija. Ir Mussolinis nori būti galingas ir jis nori Italijai pilnos nepriklausomybės. Todėl ir žudė Etiopiją. Anglija bandė jį sutramdyti, bet nepavyko.

10. 1937 metais Mussolini stengėsi sukelti kivirčius tarp Anglijos ir Prancūzijos. Vėliau siuntė savo kariuomenę į Ispaniją.

11. Berlyne Mussolinį primė iškilmingai. Buvo lietuvių diena, bet milijonai vokiečių buvo priversti išeiti į gatves ir sveikinti savo buvusį priešą: „Heil Mussolini“. Parodė Hitleris savo patrankų dirbtuves, savo kariuomenę. Ir džiaugėsi abu.

12. Bendrasis diktatorių frontas. Italija, Vokietija ir Japonija sudarė bendrą frontą prieš Trečiąjį Internacinacionalą. Tikrenbėje jiems nerūpėjo komunizmas — jie norėjo tarpusavy pasidalinti Japonijai Azija, Vokietijai — Centrinę Europą, Italijai Viduržemio jūros.

13. Rusija. 1937 metais sovietai minėjo 20 metų gyvenimo sukaktį. Rengė paradas ir sveikino Staliną. Stalinas parodė žmonėms savo orlaivius, savo galybę. Kas drįstų tam cezariui priešintis? Trockis? Trockio sėbrai pajuto Stalino galybę.

14. Priimta Rusijos nauja konstitucija. „Demokratiškesnė“. Kadangi kunigai kalbėjimo arba nužudyti — duodama religijos laisvė. Kadangi laikraščiai tik valdžios — duodama spaudos laisvė. Kadangi teisė egzistuoti turi tik viena partija — duodama teisė balsuoti už jos paskirtus kandidatus.

15. 1924 metais prieš mirytį Leniną sudarė steptynių žmonių komisiją Rusijai valdyti. Jų vieni mirė, kiti sušaudyti, o treči iš baimės pa-

tys nusišovė. Beliko vienas, Stalinas.

16. Ištremtas Trockis organizuoja IV Internacinacionalą prieš tretįjį. Vargais, pagaliau, surado sau gyvenamą vietą Meksikoje.

17. Kviečia sovietų vyriausybę pas save garsius komunistų rašytojus, kad jie sukritikuotų Trockio propagandą. Tačiau Victoras Sergas rašo, kad Rusijoje ne proletarų, bet Stalino diktatūra. Tą pat savo knygoj „Grįžimas iš SSSR.“ sako Andre Gide ir Eugene Lyons „Assignment in Utopia“.

18. Nepatinka „draugui“ Stalinui tokie rašytojų pareiškimai. Nesveika, kai jo valdžią patys komunistai kritikuoja. Reikia kvieisti demokratines vyriausybes pagalbon. Norima sudaryti bendras frontas su Anglija, Prancūzija ir Amerika. Tačiau jos kapitalistinės. Tačiau reikia jų pagalbos. Kaip diktatoriams nerūpi komunizmas, taip Stalinui nerūpi demokratizmas.

19. Nesiseka bendrasis frontas, nes kapitalistinės valstybės negi gali pakęsti vyriausybės, kuri tiki klasių kova.

20. Ispanija. Neskelbdami oficialaus karo, per visus 1937 metus Ispanijoj kariavo komunistų ir fašistų bendri frontai.

21. Demokratijos. Nenorėdamos padėti nei fašistams, nei komunistams, demokratinės valstybės pasitiekė konferencijomis, kurios nieko gero nedavė. Diktatoriai fašistai ir komunistai veikia drąsiai, nes jie veikia vievingiai. Žino ko nori ir veda žūtibūtinę kovą.

22. Nedemokratiškumai. Amerikos prezidentas truputį cezariškai norėjo pasielgti norėdamas Vyriausijai Teismą savo pažiūroms pavergti.

23. Ir Prancūzija nusilenkė cezariui, kai L. Blumas pareiškė, kad „neklaidingumas tai kiekvienos įsteigtos valdžios privalumas, nežinint ar ji būtų Londone ar Stambule“ arba kaip sakoma, kad „Tautos suverenitetas nėra apribojamas nei individų tarpusavio sutarčių nei sutarčių padarytų tarp individo ir valdžios“. Kitaip tariant, vyriausybė turi visas teises ir neturi jokių pareigų. Tokioje valstybėje žmogus tik vergas.

(Užbaiga kitam nr.)

Amerikonas.

Tikybai diktatorius

Vokietijos naciai protestantų bažnyčios diktatorium — valdytoju paskyrė dr. Werner, kurs tvarkys įvairiausius protestantų tikybinius reikalus. Protestantų žiniomis, dr. Werner visai nebuvo bažnyčios narys nuo jo sutvirtinimo dienos. Nuo 1933 m. pradžios iki šiol naciai yra patalpinę į kalėjimą 1,500 protestantų dvasininkų.

— Kauno žaliakalnyje kun. Morkūno rūpesčiu statoma senelių — ligonių prieglauda, kurioje tilps apie 250 vargšų ar ligonių. Prieglaudoje nuolat gyvens gydytojas ir keletas galingųjų sešerų. Bus įrengta valgykla, kuri maitins apie 300 vargšų dovanai. Iš viso prieglaudos pastatymas kainuos 379 tūkst. litų. Statyba būsianti užbaigta kitą rudenį.

Sausio 11 d. greso paskirti dolerių penkių šalpos planui.

Sausio 12 d. gresni pasidlymą ti vyriausybės įv tamentų santvairai.

Sausio 16 d. kretorės sužinoj nē darbų ieškoj 1936 metais pa-
tinėse įstaigose 463 darbininkai.

Sausio 20 d. Roosevelt iškiln da eiti prezident keturmetį.

Vasario 5 d. r keisti Vyriausiu statų, padidin skaičių iki 15-1 jai, sulaukę 70 statydina.

Vasario 16 d gresą imtis pr savininkų ir m tykiams tvark

Kovo 1 d. p ma, leidžianti teisėjams pasi sija, sulaukus

Balandžio 21 tu kongresui ir griežto taupun šo paskirti pu dolerių bedarb

Gegužės 21 nusundinamas ir algų dydžio siūlymas, kuri tas prašo už darbą.

Birželio 8 d. so paskirti 16 prekybos laiv, Liepos 6 d. s įvairias išlaide čių, kas sutau dolerių.

Liepos 9 d. u džio tarnau streikus ir apr bendroms dery statymo klaus

Rugpjūčio 12 senatorių Hu rianusio Teismo Senatas nomir tina už 5 die gnių ryšium

(Tęs

— Štai jis! gisteris! Alah sušuko kažko timišalo bal grįžtelėjo ir p Mirza, jaunaj uy.

— Atmink, kalbėjo jis, t pavirve mag Tuganas Mirza mano!...

Didysis mū Kas dar buvo l gyvas — pasi Kilpavirvė t vė. Tačiau did buvo jau nebeg das dabar buv vertuosius akys toje).

Vytautas va mąstė ir tylėjo bilio.

*) Didžiojo M von Jungingeno Chručovo Skoln čia kiek savotiš vima, jis žuvęs kilpavirvės, bet lavija.

vė. Beliko vienas.

mtas Trockis or-
IV Internacjona-
etij. Vargais, pa-
ado sau gyvenamą
ikoje.

ia sovietų vyriaue-
ve garsia komun-
ojus, kad jie su-
trockio propagan-

Victoras Sergas
Rusijoje ne prole-
talinio diktatūra.
ro knygoj „Grįži-
SR.“ sako Andre
gene Lyons „As-
i Utopia“.

atinka „draugui“
kie rašytojų pa-
Nesveika, kai jo
atys komunistai
Reikia kvieisti de-
vyriausybės pa-
Norima sudaryti
ontas su Anglija,
ir Amerika. Ta-
ipitalistinės. Ta-
jų pagalbos. Kaip
s nerūpi komu-
Stalinui nerūpi
nas.

iseka bendrasis
se kapitalistinės
iegi gali pakęsti
s, kuri tiki klasių

ija. Neskelbdami
karo, per visus
Ispanijoje kariavo
ir fašistų bendri

kratijos. Nenorė-
ti nei fašistams,
stams, demokra-
ybės pasitikėjo
mis, kurios nie-
avė. Diktatoriai
romunistai veikia

jie veikia vie-
ino ko nori ir ve-
ę kovą.

emokratiškumai,
eidentas trupu-
norėjo pasielgs-
s Vyriausijį Tei-
žiūroms paverg-

icūzija nusilenkė
L. Blumas pa-
neklaidingumas
s įsteigtos val-
umas, nežūrint
ondone ar Stam-
aip sakoma, kad
vernitetas nėra
nei individų tar-
rčių nei sutarčių

arp individo ir
itaip tariant, vy-
ri visas teises ir
pareigų. Tokioje
žmogus tik ver-

kitam nr.)
Amerikonas.

tatorius
s naciai protes-
cijos diktatorium
jų paskyrė dr.
s tvarkys įvai-
testantų tikybi-
s. Protestantų
r. Werner visai
ryčios narys nuo
imo dienos. Nuo
džios iki šiol na-
alpinę į kalėjimą
stantų dvasinin-

žaliakalnyje
no rūpesčiu sta-
i — ligonių prie-
oje tilps apie 250
igonių. Prieglau-
gyvens gydyto-
s galeistųjų se-
jrengeta valgykla,
s apie 300 varg-
Iš viso prieglau-
mas kainuos 379
Statyba būsianti
tą rudenį.

Svarbiausi 1937 m. Įvykiai

PREZIDENTO VEIKLA

Sausio 11 d. paprašė kongreso paskirti 790 milijonų dolerių penkių mėnesių pašalpos planui.

Sausio 12 d. pasiuntė kongresui pasiūlymą pertvarkyti vyriausybės įvairių departamentų santvarką.

Sausio 16 d. iš darbo se kretorės sužinojo, kad tautinė darbų ieškojimo komisija 1936 metais parūpino privatinėse įstaigose darbo 1,510, 463 darbininkams.

Sausio 20 d. prezidentas Roosevelt iškilmingai pradedą eiti prezidentavimo antrą keturmetį.

Vasario 5 d. reikalauja pakeisti Vyriausio Teismo sąstatą, padidinant 9 narių skaičių iki 15-kos, jei teisėjai, sulaukę 70 metų, neatsistatydina.

Vasario 16 d. ragina kongresą imtis priemonių ūkių savininkų ir nuomininkų santykiams tvarkyti.

Kovo 1 d. pasirašo įstatymą, leidžiantį Vyr. Teismo teisėjams pasitraukti į pensiją, sulaukus 70 metų.

Balandžio 20 d. savo raštu kongresui ragina laikytis griežto taupumo, tačiau prašo paskirti pusantro bilijono dolerių bedarbiams šelpiti.

Gegužės 21 d. kongresui nusiunčiamas darbo valandų ir algų dydžio įstatymo pasiūlymas, kuriame prezidentas prašo uždrausti vaikų darbą.

Birželio 8 d. prašo kongreso paskirti 160 milijonų dol. prekybos laivynui pagelbėti.

Liepos 6 d. siūlo sumažinti įvairias išlaidas 10 nuošimčių, kas sutaupytų 400 mil. dolerių.

Liepos 9 d. uždraudžia valdžios tarnautojams kelti streikus ir apriboja jų galia bendroms deryboms algų nustatymo klausimu.

Rugpjūčio 12 d. nominuoja senatorių Hugh Black Vyriausio Teismo teisėjo vietai. Senatas nominavimą patvirtina už 5 dienų po didelių ginčų ryšium su Black buvu

siu priklausymu kukluksams. Rugsėjo 2 d. pasirašė statybos įstatymą, kurs šalins pasenusius namus, lauzus ir jų vieton parūpins naujų namų. Tą pačią dieną išvyko kelionei į Ramiojo vandenyno pakraščius.

Spalio 2 d. valstybės išdėmetų pirmas ketvirtadalis pasiekė 273,823,428 dol. nedėklaus, kas buvo 251 mil. dol. mažiau nei 1936 m.

Lapkričio 19 d. prezidentas įsako prekybos komisijai ištirti kainų kilimo priežastis ryšium su kaltinimu, kad pragyvenimą brangina monopolijų neteisėta veikla.

Lapkričio 15 d. atidarė kongreso specialią sesiją.

Gruodžio 4 d. svarstė planą sumažinti valstybės išlaidas 8-niais šimtais milijonų dolerių, kad kitais metais valstybės išlaidos nebūtų didesnės už pajamas.

KONGRESO VEIKLA

Sausio 6 d. abeji rūmai (senatas ir atstovų) uždraudė siųsti ginklus į Ispaniją bei į kitas kariaujančias valstybes.

Sausio 28 d. nutarta, kad pastų viršininkų vietos yra ne politinės, bet civilinės tarnybos žinioje.

Vasario 23 d. kongreso užsienių komisija remia pasiūlymą praplėsti prezidento teisę paskelbti valstybės neutralumo būklę, o kovo 18 d. priima ir įstatymą tuo reikalu.

Vasario 24 d. senatorius Wagner pasiūlo priimti įstatymą pigių butų statybai ir lūšnų nugriovimui.

Vasario 25 d. leidžiama prezidentui iki 1940 m. birželio 12 d. sudaryti savarankiai prekybos sutartis su užsienio valstybėmis.

Kovo 5 — 22 d. karo laivyno reikalams paskiriama 512,847,808 dol.

Kovo 31 d. senatorius Wagner senato posėdy gina sėdėjimo streikus.

Balandžio 5 d. senatas priima anglių įstatymą.

Bal. 23 d. atstovų rūmai priėmė žemdirbystės įstatymą, skiriantį 927 mil. dol. žemės ūkio reikalams.

Bal. 29 d. karo departamento reikalams paskiriama 416,413,382 dol.

Gegužės 12 d. nutariama pastatyti Kentucky valst. užtvanką, kam paskiriama 112 mil. dol.

Birželio 29 d. senatas patvirtina Buenos Aires suvažiavime priimtas sutartis Amerikos valstybių ekonominiams, kultūriniais ir tarpusavio santykiavim klausimams derinti.

Liepos 22 d. visiškai palaidojamas prezidento reikalavimas pertvarkyti Vyriausį Teismą.

Liepos 31 d. senatas priėmė darbo valandų ir algų įstatymo pasiūlymą, bet jis nepaėjo atstovų rūnuose.

Rugp. 11 d. leidžiama paroduoti nedegamas heliumo dujas tarpt. susisiekimo reikalams, o rugp. 21 d. kongresas išsiskirsto.

Lapkričio 15 d. susirenka nepaprasties posėdžiams ir posėdžiauja iki gruodžio 21 d. Senatas priėmė atstovų rūmų priimtą žemdirbystės įstatymą; daugiau įstatymų nepriimta.

DARBO FRONTE

Sausio 2 d. General Motors automobilių bendrovė nesutiko tartis su darbininkais, kol sėdėjimo streikas tęsis jos dirbtuvėse; 44,500 darbininkų buvo netekę darbo.

Sausio 7 d. G. M. uždarė dar 3 dirbtuves, paliekant 30,000 darbininkų be darbo. Iki sausio 22 d. dėl streiko uždaryta 50 dirbtuvių, paliekant 125,613 darbininkų.

Vasario 11 d. užsibaigė darbininkų streikas; sutartis pasirašyta tarp Gen. Mot. ir CIO.

Vas. 17 d. angliakasių sąjunga reikalauja 30 valandų savaitės, mažiausia 6 dol. dienos, atostogų su alga ir užtikrinimo, kad per metus

Jonas Kmitas

KALĖDŲ DOVANOS RUSIJOSJ (Pagal Buliginą)

Jau šala. Štai dirbtuvių kaminai. Raudona skraistė. Kažkas garsiai klykia. Vėl netvarka — juk žmonės taip išdykę — Kalėdos netoli. Bet — bet koki laikai...

Ištroškę laukiame žiemos Dieduko, Jis tur ateit čia tuo pačiu laiku. Bet Rusijoje dabar vaikų pritrūko, O kokios gi Kalėdos be vaikų?...

Jau šala. Gatvės pilnos alkanų. Raudona vėliava — raudonarmiečiai, Ten šaudymas — į šermenis jau kviečia, Ten gavo kas Kalėdų dovanų — Kulkų...

bus mažiausia 200 darbo dienų.

Kovo 2 d. pasirašyta sutartis tarp Carnegie-Illinois plieno bendrovės ir CIO.

Kovo 8 d. streikas Detroit, Chrysler automobilių dirbtuvėse; streikas paliečia 75,000 darbininkų.

Kovo 10 d. geležinkelių bendrovės ir darbininkų sąjungos pasirašo sutartis, kurios užtikrina pensijas pusantram milijono geležinkeliečių.

Kovo 28 d. darbo federacijos pirm. Green pasisako prieš sėdėjimo streikus, kaip neteisėtą priemonę.

Bal. 2 d. angliakasių sąjunga pasirašo sutartį su darbdaviais. 300 tūkstančių darbininkų laimi padidintas algas, kurios užtikrina metams 85 mil. dolerių daugiau, nei iki susitarimo buvo gautama.

Bal. 7 d. Hershey, Pennsylvanijoje, apylinkės ūkininkai sulaužė šokolado-saldainių dirbtuvės streiką, užimdami jėga dirbtuves ir pašalindami sėdėjimo streiko dalyvius. Ūkininkai dėl to streiko netekdavo kasdien pusę milijono galonų pieno prekybos.

Gegužės 14 d. Fordo dirbtuvėse draudžiama „pašalinėms“ sąjungoms organizuoti darbininkus ir birželio 5 d. pradedama organizuoti tik „vidaus“ sąjungas.

Birželio 13 d. 17-koje kasyklų paskelbiama streikas,

kad Bethlehemo ir Youngs town plieno dirbtuvės negautų žaliavos, tačiau streika nutraukiamas liepos 25 d. negavus geresnio atlyginimo.

Spalio 12 d. CIO vadas Lewis siūlo susijungti su darbo federacija, išsiruipinant CIO unijoms pilną autonomiją, bet tam nepritaria darbo feder. vadas Green. Derybos tęsiasi iki gruodžio 2 d., bet susitarimo nepasiekta.

ŪKININKŲ BŪKLĖ

Ūkininkai praeitais metais gerai pasirodė ūkio gaminių paruošime. Jie nuėmė nuo laukų 18 mil. 746 tūkst. ryšulius medvilnės, 873 mil. 993 tūkst. bušelius kviečių (1936 m. 626 mil. 766 tūkst.) 2 bil. 644 mil. 995 tūkst. bušelių kukurūzų (1936 m. 1.507,089,000). Be to, buvo geras rugių, ryžių, tabako, pupų, riešutų ir įvairių daržovių derlius. Apskritai, ūkininkai pernai turėjo piniginių pajamų 8 bilijonus ir 500 milijonų dolerių (1936 m. gavo ne pilnus 8 bil. dol.) nors ūkio gaminių kainos buvo žemesnės.

ŽYMESNI MIRUSIEJI

N. D. Baker, 66 m., buvęs J. A. V. karo sekretorius; R. W. Bingham, 66 m., ambasadorius Anglijoje; kardinolas G. Bisleti, 81 m.; Auster Chamberlain, 74 m., žymus kompozitorius.

ĮVAIRIOS PASTABOS

Pasaulis pilnas įvairių viensiemenių rašybų šiek mų. Kuo daugiau į jį žiūri, tiek pakeitė ir pritaikė savo tuo daugiau jame visokių kalbai.

Lenkija jau apie 800 metų neturi savo valdovų, kilusių iš lenkų. Jų visi vadai yra svetimtaučiai, iš kaimyninių tautų kilę. Taip pat žymesni jų rašytojai, kuriuos jie labai gerbia ir karo mokslą iš kitų tautų pasiskolino.

Japonai savo Buddos tikėjimą apie 552 m. po Kristaus gimimo gavo iš Korėjos Krikščionybė iš juos plačiau pasirodė tik apie 1875 m.

Japonai savo rašomą kalbą gavo iš kinų. Kadangi japonų kalba labai skirtinga nuo kinų kalbos, tai jie kinų Anglijos politikas; Amelie Earhart, garsioji lakūnė, žuvusi liepos mėnesį; arkiv. M. J. Gallagher; kardinolas Ilandain y Esteban, 74 m. Sevilijos arkivyskupas; F. B. Kellogg, 81 m., buvęs J. A. V. sekretorius, pasaulinio teismo teisėjas; gener. E. Ludendorff, 72 m., vokiečių garsus karvedys; Ramsey MacDonald, 71 m., buvęs Anglijos premjeras; Guglielmo Marconi, 63 m., garsusis bevielio telegrafo išradėjas; Thomas G. Masaryk, 87 m., pirmasis Čekoslovakijos prezidentas; Andrew W. Mellon, 82 m., turtuolis, buvęs išd. sekretorius, stambus respublikonų vadas; senatorius J. T. Robinson, 54 m., senato demokratų vadas; multimilijonierius John D. Rockefeller, 97 m.; Elihu Root, 91 m., buvęs valstybės sekretorius; lordas Rothschild, 69 m., Anglijos bankininkų šeimos galva; Lama Tashi, 54 m., Tibeto vyriausias dvasi-ninkas; konsulas dr. M. Bagdonas; gen. Silv. Žukauskas pirmasis Liet. kariuomenės vadas; Mikas Petrauskas kompozitorius.

Apie 270 met. Korėjos pasiuntinys, besilankydamas Japonijoje, supažindino japonus su kinų kalba, kurią paskui japonai, savotiškai pakeitę, padarė valstybine kalba, o Konfucijaus tikėjimą padėjo savo doros ir mokslo pamatan.

606 metais japonų atstovai, besilankydami Kinijoje, susipažino su jų krašto valdžios sutvarkymu, draugijomis ir raštais, kurių vėliau nuolatinis tyrinėjimas paruošė kelią naujai japonų tautinei spaudai bei raštams.

Atsilankę 17 amžiaus pradžioje pas japonus, Olandijos virkliai atgabeno jiems matematikos, astronomijos, medicinos, gamtos mokslo ir kariškų knygų, kuriomis japonai pasinaudojo ir tuos mokslus pasisavino. Pirmus karo mokslus japonai 13 amžiuje gavo iš kinų klasių Sung ir Ng generolų.

Dailės meną japonai pasisavino iš kinų ir Indijos, užėmę Korėjos valstybę. Kai pažiūri į Japonijos istoriją, pamatai, kad japonai nieko savo nesukūrė ir be mažų savo salų ir menkos civilizacijos, daugiau nieko savo neturi. Viskas, ką jie šiandien turi, yra pasiskolinta iš kaimyninių tautų bei valstybių. Tad nenuostabu, jeigu ji dažnai raštuose yra vadinama „Pasiskolinusi valstybe“.

Japonija, išbuvus apie 200 metų visai nuo pasaulio užsidariusi, per trumpą laiką, po įvykusio 1868 m. sukilimo, nusimetė nuo savęs slo-gutį, susiaurinus Mikado jėgas, ir pasidarė iš mažo num. skurdusio Azijos kampelio viena iš galingiausių Azijos valstybių ir svarbiausių išdirbystės, mokslo, kariškų pabūklų šalis, su kuria dabar skaitosis net ir didžiosios pasaulio valstybės.

S. Lukas.

ŽALGIRIS

(Tęsinys)

— Štai jis! Štai patsai magisteris! Alah! — linksmai sušuko kažkoks jaunas sve-timšalis balsas. Vytautas grįžtelėjo ir pamatė Tuganę Mirzą, jaunąjį Dželedino sū-nų.

— Atmink, viešpatie, — kalbėjo jis, tempdamas kil-pavirve magisterį, — kad Tuganas Mirza jį paėmė. Jis mano!...

Didysis mūšis pasibaigė. Kas dar buvo kryžievių likę gyvas — pasidavė. Kilpavirvę tuojuo perpjovė. Tačiau didysis magisteris buvo jau nebegyvas. Jo veidas dabar buvo baltas. Išsi-vertusios akys styrojo kak-toje*).

Vytautas valandėlę susi-mastė ir tylėjo. Paskui prad-bilo:

*) Didžiojo Magisterio Ulriko von Jungingeno mirtis rašytojo Chrušovo Sokolnikovo aprašyta čia kiek savotiškai. Istorijos da-viniais, jis žuvs ne nuo totorių kilpavirvės, bet nuo lietuvių ka-lavijų.

— Tu, jaunikaiti, esi nar-sus ir vertas apdovanoti. Aš tavęs neužmiršiu. Bet dabar vyk tuojau į Saladiną ir pa-sakyk jam, kad jis, negaiš-damas nė valandėlės, žygiuo-tų į vokiečių stovyklą, ten už girių.

Tuganas Mirza nusilenkė ir bemaity išnyko.

Tada Vytautas kreipėsi į kunigaikštį Dovydą:

— Tu išgelbėjai man gy-vybę. Kuo aš tau atsilygin-siu? Kuo beatsimokėsiu ir už tuos nuopelnus, kuriuos šiandien padarė tavo narsuo-liai?

— Ačiū Dievui, kad Ji man ir mano pulkams leid-patarnauti tavo didybei! — kukliai atsakė Dovydas.

— Tačiau žemės valdovai ir apdovanoti gali. Sakyk mielasai, ko nori — visa pa-darysiu.

— Norėčiau rytoj su savo būriais vykti ir paimti Štein-hauzeną.

— Tai menkniekis... Aš pats rytoj nusiųsiu kariuo-menę tam plėšikų lizdui nai-kinti. Keliauk. Aš tau padė-siu. Tačiau aš tau palieku

skolingas ir tos skolos nepa-miršiu!

Vytautas pabučiavo Dovy-dą. Paskui, surinkęs savo pa-lydovus, nuvyko sveikinti karaliaus. Pakeliui visur ma-tė gulint lavonus. Šen bei vyk tuojau į Saladiną ir pa-sakyk jam, kad jis, negaiš-damas nė valandėlės, žygiuo-tų į vokiečių stovyklą, ten už girių.

Tuganas Mirza nusilenkė ir bemaity išnyko.

Tada Vytautas kreipėsi į kunigaikštį Dovydą:

— Tu išgelbėjai man gy-vybę. Kuo aš tau atsilygin-siu? Kuo beatsimokėsiu ir už tuos nuopelnus, kuriuos šiandien padarė tavo narsuo-liai?

— Ačiū Dievui, kad Ji man ir mano pulkams leid-patarnauti tavo didybei! — kukliai atsakė Dovydas.

— Tačiau žemės valdovai ir apdovanoti gali. Sakyk mielasai, ko nori — visa pa-darysiu.

— Norėčiau rytoj su savo būriais vykti ir paimti Štein-hauzeną.

— Tai menkniekis... Aš pats rytoj nusiųsiu kariuo-menę tam plėšikų lizdui nai-kinti. Keliauk. Aš tau padė-siu. Tačiau aš tau palieku

— Pakarkite juos abudu

greta kits kito! — piktai ta-rė Vytautas ir skubiai nujo-jo, lyg ir besišlykštedamas į juodu žiūrėti.

Kelioms minutoms pra-slinkus nuo kraugeriai vokie-čiai kudaravo greta kits ki-to ant storos epušies šakos.

Tuo būdu didysis kuni-rikaiškis atsilygino savo sūnų nuodytojui ir savo motinos garbės įžeidėjui.

Taip pasibaigė didžioji Dievo teismo diena.

Šimto tūkstančių vyrų ar-mija, sudaryta iš geriausių narsianusių viso pasaulio ri-traukiant dar vieną būrį ka-rių su grobiu ir belaisviais. Visų priešakyje jojo jo my-limasis karžygis Karmaltas. Paskui jį ėjo surištom ran-kom du milžinai kryžieiviai. Vytautas iš karto juodu pa-žino. Tai buvo Markvardas Zalcbachas ir Zonenbergas. Pyktis sužibo Vytauto aky-se.

— Tai tavo belaisviai? — paklausė Vytautas prijojęs arčiau.

— Taip, valdove. Savo rankomis juodu paėmiau Norėjam atiduoti juos tavo didybei.

Belaisviai pradėjo plūsti ir niekinti Vytautą.

Jogaila drebėte drebėjo, žiūrėdamas į tą Dievo Teis-mo vietovę. Jis kaskart žėg-nojosi ir kalbėjo maldas. Vy-tautas, visur pats buvęs, vi-sa savo akimis matęs, pasa-kojo Jogailai visokius mūšio nuotykius ir svarbesnius į-vykius. Galiausiai jie atėjo į tą vietą, kur kovėsi smolenskiečiai. Jogailai net plau-kai pasišiaušė, išvydus tiek daug vienoje vietoje pri-griautų žmonių kūnų.

— Čia grūmėsi smolens-kiečiai, vadovaujami narsaus kunigaikščio Dovydo. Maža jų buvo, saujelė teliko... Do-vydas ir mane išgelbėjo iš mirties pavojaus. Dabar jis išjojo į Šteinhauzeną vaduo-ti Skirmuntės.

— Norėčiau būti jai krikš-tatėviui prieš vestuves, — pa-sakė Jogaila.

— Vargu tатаi įvyks, — abejojo Vytautas: — Vingė-la atkakliai laikosi tėvų ti-kybos. Neleis jai krikštytis. Be to, kas žino, ar ji begy-vena...

Paskui Vytautas pasakojo Jogailai, kaip žuvo didysis ordino magisteris. Jogaila susigraudino iki ašarų. Jis liepė įrašyti žymesniusios Jos žuvusius į minėjimų knygas ir dešimčiai bažnyčių duoti

aukų, kad už jų vėles amži-nai būtų meldžiamasi.

Staiga prijojo Bielskus ir tarė:

— Didysis viešpatie, rado-me vieną priešo stovyklą, kur yra daug visokio turto. Liepk vykti tenai savo pul-kams. Totoriai ir samdyti-niai visa sunaikins ir išplės.

Vytautas tuojuo liepė vyk-ti tenai vienam lietuvių ir vienam lenkų pulkui, kad jie tenai darytų tvarką. Biels-kus nusiskubino taip pat.

Valdovai irgi panoro pama-tyti tą naują stovyklą. Tad ir jie nuėjo Bielskaus paro-dytu keliu.

Ažuolyno aikštėje, už ke-lių kilometrų nuo mūšio lau-ko, valdovai rado didelę sto-vyklą. Ten buvo daugybė pa-lapinių ir gurguolių, pa-puoštų įvairiausiomis vėlia-vomis. Tarp gurguolių švais-tėsi gausios totorių. Jie plėšė, tik raskdami vertingiesnio. Kitur kildavo rimtos pešty-nės dėl brangesnių dalykų. Kaikur buvo matyti daužant vyno statines ir maukiant gė-ralą vandens vietoje. Ki-tur įkaušusieji jau griuvinė-jo ir šlykščiausiai plūdosi.

Tokios žvėriškos scenos Jo-gailą labai sunervino ir jis tarė:

— Broliai, aš negaliu tokių dalykų regėti. Sudrausk tuos laukinius totorius.

Didžiojo kunigaikščio lie-pimu sugaudė tauro ragas. Iš visų pašalių ėmė rinktis Vytauto kariai. Atvyko ir Bielskus.

— Bielskau, — sušuko Vy-tautas. — Surask totorių va-dus ir pasakyk jiems, kad jie liautųsi plėšikavę. Jeigu nepaklausys, jie nebus man bičiuliai.

Bielskui sunku buvo rasti totorių vadus — Saladiną ir Tuganą Mirzą. Tačiau var-gais negalais juos rado ir pranešė kunigaikščio įsaky-mą. Nors vaipydamiesi, to-toriai turėjo išsižadėti tų turtų, kurių jie būtų dar pri-ysigrobę Vytauto nesutrukdy-palapinių ir gurguolių, pa-puoštų įvairiausiomis vėlia-vomis. Tarp gurguolių švais-tėsi gausios totorių. Jie plėšė, tik raskdami vertingiesnio. Kitur kildavo rimtos pešty-nės dėl brangesnių dalykų. Kaikur buvo matyti daužant vyno statines ir maukiant gė-ralą vandens vietoje. Ki-tur įkaušusieji jau griuvinė-jo ir šlykščiausiai plūdosi.

Tokios žvėriškos scenos Jo-gailą labai sunervino ir jis tarė:

— Broliai, aš negaliu tokių dalykų regėti. Sudrausk tuos laukinius totorius.

Didžiojo kunigaikščio lie-pimu sugaudė tauro ragas. Iš visų pašalių ėmė rinktis Vytauto kariai. Atvyko ir Bielskus.

— Bielskau, — sušuko Vy-tautas. — Surask totorių va-dus ir pasakyk jiems, kad jie liautųsi plėšikavę. Jeigu nepaklausys, jie nebus man bičiuliai.

Bielskui sunku buvo rasti totorių vadus — Saladiną ir Tuganą Mirzą. Tačiau var-gais negalais juos rado ir pranešė kunigaikščio įsaky-mą. Nors vaipydamiesi, to-toriai turėjo išsižadėti tų turtų, kurių jie būtų dar pri-ysigrobę Vytauto nesutrukdy-palapinių ir gurguolių, pa-puoštų įvairiausiomis vėlia-vomis. Tarp gurguolių švais-tėsi gausios totorių. Jie plėšė, tik raskdami vertingiesnio. Kitur kildavo rimtos pešty-nės dėl brangesnių dalykų. Kaikur buvo matyti daužant vyno statines ir maukiant gė-ralą vandens vietoje. Ki-tur įkaušusieji jau griuvinė-jo ir šlykščiausiai plūdosi.

Tokios žvėriškos scenos Jo-gailą labai sunervino ir jis tarė:

— Broliai, aš negaliu tokių dalykų regėti. Sudrausk tuos laukinius totorius.

BROADWAY

mas bus šį sekmadienį, sausio 9 d., Elizabeth.

Žaidimo daviniai:

Newark	182 157
Banis	183 138
T. Barkauskas	160 179
Grimm	149 188
V. Barkauskas	189 192
Dauksys	—
Pladis	—

Kearny

Kazlauskas	206 157
Dasker	142
Ambrutus	171
Cooper	210 186
Oneidas	183 180
Bieksa	— 171
Vilkas	— 182

HARTFORD, CONN.

— Sausio 5 d. mūsų krepšinio žaidėjai, vaikinai ir merginos, buvo nuvykę žaisti į Portland, Conn. Mūsų vaikinai iki šiol laimėjo visas žaidimus, o merginos pralaimėjo tik vieną.

Mergaičių komandą vadovauja Antanas Manikas, o vaikinų — Kazys Simkus ir Antanas Mašiotas.

— Ir šiame mūsų vyčių linksmai ir gražiai paminėjo Kalėdų šventes. Savo kambariuose surengė Kalėdų balių, kuriame dalyvavo kunigaikštis Ambotas ir Kripas. Kalėdų Diedukas buvo A. Keršys.

— Šv. Cecilijos choras rengė kalėdinį vakarą. Atsainkė daug jaunimo ir svečių. Dalyvavo kunigaikštis Ambotas, Aukštikalnis ir Kripas. Buvo šokiai, dainos, dainos, užkandžiai.

— Klekviene ketvirtadienio vakarą 7 val. mokyklų ambary būs katekizmo ir etuvių kalbos pamokos. Viečiame jaunimą lankytis.

PAIEŠKOMI

44. Artzoff, ar Orzoff, John kroji pavarde buvo Buzanaskas ir 1934 m. rugp. mėn. 13 d. išnuo 95 Monroe St., New York. Y. Velonius Amerikoje gyvena 37 mt., mirė apie 58 m. am. ar, gyveno su jai mirusiu Karoriu ar Kacoriu. Velonius buvo iš Telšiu, Raseinių, ar Paežė apskr.; tėvo vardas Prus, motinos vardas nežinomas. Nantiejai apie velionį ar jo kūrą vietą prašomi pranešti Konsulatui.

45. Gltmoras, Gatamoras, ar Gltmoras, Pranas, gyt. Bostone, iręs karo lauke. Gimimo vietą žymėta „Madiagi, Russia“; gbtūti Nedzingė, Medingėnai. Adeikiai ar tam panaši vieta. Liko savo 10,000 dol. karo apaudą broliui James Gltmoriui. Ikonies giminės arba pažįstami asmeni rašyti Konsulatui.

Iškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti adresu: Konsulate General of Lithuania, W. 75th St., New York, N. Y. Lietuvos Generalinis Konsulatas.

— Žiemos pagalbos komitetas sparčiai ruošiasi šiemetiam vajui. Gruodžio 5 ir 6 d. Kaune aukas rinko perstantis žmonių. Valdinių žiemos mėnesiais dalis alskirs neturtingiesiems. — Seimas 1938 m. biudžetą projektą pripažino svarbiu ir perdavė dviem komitėjams.

VIETOS ŽINIOS

LA GUARDIA PRADĖJO ANTRĄ KETURMETĮ

Sausio 1 d. miesto salėje įvyko iškilmingos apeigos, kurių metu Fiorello La Guardia priėmė priesaiką miesto mayoro pareigoms antram keturmečiui. Tuo pat metu priėmė priesaikas ir kiti įvairūs pareigūnai, iš nauja perrinkti, naujai išrinkti arba paskirti.

LATVIŲ KONCERTAS

Šį sekmadienį, sausio 9 d., 2 val. popiet Manhattan Odd Fellows Temple salėje, 105 E. 106 St., New Yorke, įvyks New Yorko latvių ruošiamas koncertas, kurio programa išpildys Latvijos konservatorijos profesorė Elza Zabranska.

Koncerto programoje 16 dainų, kurių didesnė dalis latviškų. Rengimo komiteto priešaky Latvijos konsulas Rudolfs Shillers su žmona. Bilietai į šį koncertą po 75 c.

ŽUVO ISPANIJOJE

New Yorke leidžiamo žurnalo News Week korespondentas Bradish Johnson, 26 metų, užmuštas sausio 1 d. netoli Teruelio, Ispanijoje. Jį užmušė bendrafrontininkų sprogusi bomba. Ten pat žuvo ir vienas anglas laikraštinkas. Vienas amerikietis sunkiai sužeistas, kurs jau irgi mirė.

KŪDIKIŲ MIRTINGUMAS SUMAŽĖJO

Praeitais metais New Yorko miesto ribose gimė 101,988 kūdikiai, iš kurių mirė 4,459. Taigi, iš 1,000 naujagimių mirė beveik 4.4. 1936 m. iš 98,507 naujagimių mirė 4,490, kas yra beveik 4.5 iš 1,000. Iš viso pernai New Yorke mirė 77,466 asmenys. Miesto sveikatos komisijonierius pareiškė rimto susidomėjimo dėl mažėjančio kūdikių gimimų skaičiaus. 1900 metais, kai New Yorke gyventojų buvo pusiau mažiau, nei dabar, kūdikių gimė daugiau nei 1937 metais, kai gyventojų skaičius siekė 7½ mil.

Praeitais metais džiūva mirė 9,932 asmenys, vėžio ligą — 10,708, automobilių nelaimėse užmušta 977, nusižudė 1,121. Daugiausia mirė nuo kloniškų ligų.

VIEŠBUČIŲ SAVININKAI LABAI NEPATENKINTI

Brooklyno viešbučių savininkai labai nepatenkinti šiamečių Naujų Metų sutiktuviomis, kurios 1936 m. buvo daug pelningesnės. Šv. Jurgio, Bossert, Towers ir Pierrepont viešbučių laikytojai pranešė, kad 1936 m. gruodžio 31 d. jie turėjo dvigubą daugiau svečių nei praėjusiu gruodžio 31 d. Panašiai nusišundžia ir Long Island viešbučių laikytojai.

Manhattan viešbučiai ir

Išnuomojami 5 kambariai.

Duodamas šiltas vanduo. Graži gyvenamoji vieta. Patogus susisiekimas. Renda — \$29.00 mėnesiui. Kreipkitės į J. Sleder, 435 Ashford St. Brooklyn, N. Y.

įvairūs klubai, atrodo, turėjo gerą biznį, nes visi buvo perpildyti viešniomis ir svečiais, kurie mokėjo ir labai aukštas kainas, kad tik galėtų prašmatniau pasilinksminėti Naujų Metų išvakarėse.

MAŽIAU VEDYBŲ

Miesto valdybos vedamas vedybų leidimų skyrius pranešė, kad 1937 metais 29,250 asmenų išsiėmė leidimus vedyboms, o 1936 m. norinčiųjų vesti buvo 30,425. Aiškina, kad vedybų leidimo siekiančių skaičių geroka sumažinęs naujas įstatymas kurs reikalauja, kad praeitų 72 val. nuo leidimo iki pačių vedybų, todėl daugelis newyorkiečių apsirūpinę leidimais kitose vietose.

14 UŽMUŠTŲ

New Yorko miesto ribose Naujų Metų dieną automobilių nelaimėse užmušta 14 žmonių, sužeista 75, o Naujų Metų išvakarėse užmušta 2 Be to, nuo sužeidimo žaizdų N. Metų dieną 9 mirė. Taigi tik New Yorke per N. Metus 23 asmenys neteko gyvybės. Svarbiausia nelaimių priežastimi laikomas slidus kelias. Visoje šalyje tą dieną automobilių nelaimėse užmušt 137 žmonės.

KOVA DĖL PIENO KAINOS

Praeitą savaitę miesto valdyba mėgino parūpinti pigesnę kainą pieno. Gruodžio 2 d. buvo įvežta į miestą 50,000 kvortų pieno, B rūšies kurs parduotas po 9 c. kvortai. Pieną pristatė nepriklausomi pieno gamintojai. Tai tęsėsi 3 dienas, bet nuo gruodžio 30 d. pigesnė kaina pieno pristatymas sustabdytas nes tam labai priešinosi didžiiosios pieno pristatymo bendrovės, krautuvninkai ūkininkų grupės ir net įvairios unijos. Miesto mayoras La Guardia pareiškė, kad bus imtasi visų priemonių priemonių parūpinti pigesnę kainą.

New Yorke kasdien nuperkama pusketvirtas milijon kvortų pieno.

NAUJAS KELIAS

Paruoštas sumanymas praveisti naują kelią nuo Queen Midtown tunelio iki Laure Holl bulvaru, netoli Meek Ave. tilto. Šio kelio pravedimas kainuotų apie 2 mil. dol. Jis būtų labai naudingas patogesniai susisiekimui iš Brooklyno į pasaulinės parodos vietą.

DARBAI SUMAŽĖJO

Lapkričio mėnesį Brooklyn įvairiose dirbtuvėse darbas sumažėjo daugiau kaip 2 nuosimčiais, palyginus su spalio mėnesiu, tačiau 1936 m. lapkričio mėnesį darbo buvo 7 nuosimčiais mažiau.

Įvairiose dirbtuvėse savaitinė darbininko alga vidutiniškai buvo 24 dol. 22 c., o Nassau apygardoje — 30 d 5 c. Geriausias atlyginimas buvo elektros ir jėgos gamyboje (vidutiniškai 33 d. 74 c.), o mažiausias — kailių prekyboje (15 d. 12 c. savaitėi).

IŠ TĖVŲ ŽEMĖS

— Katalikų Veikimo Centro vyriausioji valdyba paskirstė pareigomis: pirm. dr. J. Pankauskas, I vicepirm. prof. P. Dovydaitis, II vicepirm. dr. Ragaišienė, sekr. J. Senauskas, II sekr. Ap. Seireikytė, izdin. dr. J. Leimonas.

— Valstybės Taryba jau yra paruošusi naujos Lietuvos Respublikos konstitucijos projektą, kurį svarstys seimas savo ypatinguoje posėdyje sausio mėnesį.

— Lietuvos įvairiose mokyklų urėdijose įregistruota briedžių: Baisogalos — 10, Biržų — 11, Joniškio — 1, Jurbarko — 8, Kaišiadorių — 16, Kauno — 8, Kuršėnų — 14, Mažeikių — 22, Pajūrio ir Pakruojaus — po 2, Panemunės — 1, Panevėžio — 14, Rokiškio ir Šaukėnų — po 3, Šiaulių ir Taurėnų — po 2, Telšiu — 13, Žalgirio — 96. Be to, Didž. Lietuvoje priskaitoma ligi 100 elnių, o Klaipėdos krašte žymiai daugiau.

— Pavenčių cukraus fabrikas baigė priimti runkelius, kurių iš viso priimta apie 76 tūkst. tonų. Iki N. Metų šis fabrikas pagamins 97 tūkst. maišų cukraus.

— Paryžiaus pasaulinėje parodoje Kauno paveikslų traukėjas Buračas gavo aukso medali.

— Pravestoji Žiemos Pagalbos rinkliava leido sušelpėti 8,533 beturčius senelius, 1,609 kroniškos ligonius, 977 šiaip sergančius, 6,330 vargingai gyvenančius gausia šeima, 3,673 našlaičius, 12,910 bedarbių, 2,920 šiaip neturtingųjų. Visoje Lietuvoje šiam reikalui surinkta per 300 tūkst. litų.

— Klaipėdos krašte šiemet veikia 40 privačių lietuviškų mokyklų, kuriose dirba per 80 mokytojų.

— Nuo 1940 metų visame krašte busias sumažintas miško kirtimas; šiuo metu daug iškertama miško darbininkų naudai atsiesian už nusavintas žemes.

— Šiais metais bus keturių didelių rajoninės dainų šventės: Klaipėdoje, Alytuje, Šiauliuose ir Ūkmergėje.

— Pavasarininkai vyrai šiemet pradės dėvėti naują uniformą, kurią priėmė jų metinis suvažiavimas, įvykęs gruodžio 29 d.

— Gruodžio 10 d. sukakę lygiai 10 metų kai galioja Vatikano konkordatas su Lietuva. Konkordatas tarp kitko užtikrina laisvę kurtis ir dirbuotis draugijoms, kaip Kat. Akcijos nariams.

— Sausio 9 d. Pagėgiuose įvyks žemaičių studentų suvažiavimas, kuris minės ir Klaipėdos prisijungimo 15 metų sukaktį.

— Prie darbų miškuose šiuo metu dirba per 8,000 darbininkų.

— Gydytojas Juozas Meškauskas, buvęs studentų atšaitininkas pirmininkas, medicinos fakultete apgynė disertaciją ir gavo daktaro laipsnį.

— Gruodžio 11 d. Šančiuose sugriuvo Kauno savivaldybės autobusų garažas. Nelaimėje vienas darbininkas užmuštas, 7 sužeisti. Nuostolių esą per 820 tūkst. litų.

— Lietuvos pradžios mokyklose dirba 5,475 mokytojai, kurie mokė 269,950 mokinių.

— Lietuvos Aido redaktorius už neteisingą žinią nušautas 5 paroms arešto.

— Jubiliejinis lietuvių moterų suvažiavimas visais balsais nutarė kreiptis į viso pasaulio moteris, kad ir kitų kraštų moterys protestuotų prieš lenkų barbariškus darbus Vilniaus krašte; nutarta kreiptis ir į Lenkijos moteris, ir jų moteriškąjį jautrumą ir gailiaširdiškumą, kad jos neremtų žiaurios priešpaudos, kuri daroma Vilniaus lietuviams.

— Gruodžio 15 d. technikos fakultetas išleido 6 naujus inžinierius, kurie sėkmingai apgynė savo paruoštus diplominius darbus.

— Pienocentro tarnautojas Ad. Laucius nušovė gėrė savo žmoną, su kuria gyvena su viena moteriške ir nenorėjo mokėti savo dukterims užlaikyti.

— Valstybės Prezidentas Kalėdų švenčių proga dovanų bausmes dešimčiai ūkininkų ir penkiems klaipėdiečiams.

— Pasirašyta Lietuvos ir Sovietų Rusijos prekybos sutartis 1938 metams.

— Per Kalėdas Kaune susituokė 109 poros ir pakrikštijti 248 vaikai.

— Įsteigtas naujas šilko fabrikas Šilkas aprūpintas naujomis moderninėmis mašinomis, audykla, dažykla. Bus išdirbta visokio šilko, vilnos šilko iš geriausios žaliavos.

— Ryšium su paskleistais gandai, kad Latvija tarpininkausianti Lietuvos Lenkijos deryboms, užsienio reikalų ministras Lozoraitis pareiškė, kad tiems gandams nėra jokio pagrindo ir jokių derybų nenumatoma.

— Karo muziejus gruodžio 20 d. atidarytas Napoleono skyrus, kuriam išplėsti savo dovanomis yra prisidėję Prancūzijos atstovai Dulong ir prof. Schmittleinas.

— Kaune įvykęs moterų jubiliejinis suvažiavimas išreiškė tokius pageidavimus: užtikrinti moterims vadovaujamą vietą krašto švietime; sudaryti sąlygas moterims dalyvauti krašto statymdavystės darbuose; iškovoti atitinkamą vietą krašto prekyboje; atsakyti nuo prabangų.

— Pūnijos apylinkėje atrasti seni kapai, kuriuose ant akmenų yra iškaltų kryžiaus formos ženklų. Yra užsilikusio pasakojimų, kad toje vietoje buvę kryžiuočių kapai, kuriuose esą buvę palaidoti daug šimtų kryžiuočių, kurie žuvę keldamiesi per Nemuną.

— Seirijų apylinkės miškuose ūkininkai pastebi daug šernų, kurie daugiausia vaikščioja kaimenėmis ir graužia bei knisa želmenis.

— Birštone statoma nauja mūrinė vasarinė, kuri bus 3 aukštų, turės apie 60 kambarių, centralinį šildymą, vonias, teatro salę ir t.t. Statyba su visais įrengimais kainuos apie 250 tūkst. litų.

— Artimame pušynelyje pradėta statyti Kauno apygardos ligonių kasos gydykla, kuriąje galės gyventi apie 60 ligonių.

— Vokietijos Lietuvių Susivienijimas gruodžio 18 ir 19 d. Tilžėje buvo surengęs lietuviškų rankdarbių ir audinių parodą.

— Atvykusiems iš Palestinos žydų artistams universiteto docentas dr. Šapira savo kalboje pabrėžė, kad Lietuva žydams yra antroji Palestina.

— Lietuva lapkričio mėnesį išvežė į užsienį įvairių prekių už 19,251,100 litų, o pirkto už 20,129,300 litų. Iš viso per 11 mėnesių Lietuva išvežė už 195 mil. 965 tūkst. litų, o pardavė užsieniui už 189 mil. 725 tūkst. litų.

— Tilžės spaudos pranešimais, šiomis dienomis keli seni lietuviški kaimų vardai pakeisti vokiškais. Pvz., Kalnelių kaimas dabar vadinamas Torffelde, Naujininkai pakeisti į Neusiedeln, Lenkaviečiai gavo vardą Hohen-salzburg ir t.t.

— Gruodžio 16 d. Kaune karo ligoninėje mirė majoras L. Kaufmanas, Vyčio kryžiaus ordino kavalierius, pasižymėjęs Klaipėdos atgavimu dalyvis.

— Klaipėdos krašto seimelis šioms metams valdininkų algoms padidinti paskyrė 1 mil. ir 32 tūkst. litų.

— Kelmės progimnazijos kapelioną kun. Juozą Mikalčų už dalyvavimą moksleivių ateitininkų susirinkime švietimo ministeris „atleido iš tarnybos“.

Šermukšninės Pabiros

STRIMAČIO TYRINĖJIMAI..

Pereitą savaitę tūlas A. B. Strimaitis net ištisą špaltą prirašė Brooklyn Vieniybės puslapyje, beįrodinėdamas, kad tautiškos salės čėkrūmio sluzankos buvo lietuviškos, kad bartenderis lietuvis, kad vištos buvo iš Longaillos ir ant galo mano draugo Pripotkininko prietelių mėgino išvadinti ilgaliežiuviu ir t.t. Aš, reikala ištyręs, radau, kad Pripotkininkas pasakė daug teisybės: čėkrūmio sluzanka per p. Rakauskaitės koncertą nemokėjo šneketi lietuviškai, o prie stalų patarnautojas tipus rinko tikrai, pasakysiu, nachališkai ir kaip tik tuo metu, kai garbės viešnia šnekojo. Tą patvirtino ne vienas, bet ir keltas ten dalyvavusių.

Taigi, nors pradžioje tikrai buvau susirūpinęs Pripotkininko raportu, ale dabar matau, kad p. A. B. Str. be reikalo griebėsi taisyti nepataisomą įvykusį faktą, dėl kurio daug kam buvo neįauku ir nemalonu pačio vakarie nę dalyvauti.

Toliau einant, matome, kad A. B. Strimaitis pradeda ir pats atsiversti, nes jis šią savaitę Vieniybės jau, lyg verblūgo ašaromis apalaistydamas savo apsilaidimą, spaviedojas taip: „Nežinau, kaip viduryj bažnyčios atrodo, nes nuo D. K. Vytauto metų neteko joje būti“...

Toliau jis viešai pasisako landžiojys ir ten, kur tikrai rimtam ir jau suaugusiam žmogui landžioti nepridera. Savo nepadoraus landžiojimo davinius apibūdina taip: „Davatkos stengiasi viršutinį rūbą uždėti švaresniu, kad paslėpus neskaltbus marškinius“... Na, argi jau iš tikro p. Str., pagal šias ypatybes rūšiuoja moteris į davatkas ir nedavatkas?... Šliupas tikrai tikėjosi iš p. Str. rimtesnio laisvamano...

Pripotkininko Dėdė.

Iš Mano Užrašų

Pavargo Mizara

Kai šuo žmogų įkanda — nenauijiena, bet kai žmogus šunį — tada naujiena. Jei kapitalistas išvažiuoja žiemoti Floridon — labai paprasta, bet jei darbininkų „užtarėjas“, kovotojas už jų „laisvę“ draugas komunistas važiuoja buržujiškai atostogų praleisti — tikrai nuostabu.

Taigi, pavargo draugas Mizara, pavargo „bekovodamas“ dėl darbininkų būvio ir išvažiuoja į Floridą.

Requiescat in pace, už darbo klases nukryžiuotasis kovotojau! Juo ilgiau ilsėsis, juo ramiau bus lietuvių visuomenei, nors, tiesa, darbo žmonių kišeniai nuo to ir nukentėtų.

Tysliavos pletkai

Yra vokiečių priežodis, kad „pataikytas šuo loja“. Užmynė, matyt, ant skaudamo piršto ir p. Tysliavai Kunigų Vieniybės savo aplinkraščiui. Nekaltinu p. Tysliavos — jei skauda, tai ir šaukia. Gaila tik, kad p. Tysliava tapo paprasta kaimo pletkininke.

Kažkoks kunigas pasijaukė, kad A.M.D.A. reiškias „Ar matai durną generolą?“, p. Tysliavos žodžiais tarant. Tai p. redaktorius emė ir išsiplėpėjo. Jei ir būtų buvęs toks kunigas, jei ir būtų taip pasakęs, vis dėlto, labai nemandagu ir nedžentelmeniškai, ponuli, taip pletkauti.

Na, jei taip imčiau ir išsiplėpčiau, ką p. Tysliava yra pasipaskojęs, ką jis mano apie parduotus Vieniybės šėrus. Būtų labai nemalonu. Tiesa?

Bagočiaus smuikas

Kai farmeris atvyksta į didelį miestą, daug ką pamato ir išgirsta. Išgirdau ir aš.

Einant S.L.A. nominacijoms, pasklydo gandas, kad dabartinis prezidentas Bagočius atsisakys savo draugo socialisto, izdininko Gugio ir remias tautininką, Vieniybės administratorių Trečioją. Idomu kodėl?

Vienas žmogus man taip aiškina:

„Jei aš turėčiau gerą smuiką, — sako jis, — bet turėčiau jį parduoti, nes pinigų reikia, parduočiau jį nesmuikinkui, nes paskui vėl galėčiau iš jo atpirkti. Iš smuikinko gero smuiko gi nebeatgausi“.

„Žmonės kalba, kad smuikas — S.L.A. izdas, kurį gerai valdo „smuikininkas“ Gugis, bet tuo smuiku nori pasinaudoti Bagočius, todėl jis ir nori perversi jį „nesmuikinkui“ Trečiokiui“.

Taigi, taip kalba dideliame mieste žmonės, bet sakoma, kad žmonių balsas — Dievo balsas.

Nauja rezoliucija

Nauji Metai. Daugelis daro įvairiausias rezoliucijas. Nebegerti, neberūkyti ir panašiai. Apie tai rašo ir Vit. Bukšnaitis Vieniybės, be to, ir jis pats nusistato „to continue being active“, išskaičiuoja visus savo „činius“ ir džiaugiasi, kad panaši rezoliucija puikiausiai jam pavyko išlaikyti pereinamais metais. Labai malonu. Tik p. Bukšnaitis pamiršo nusistatyti labai svarbią rezoliuciją „I resolve to continue being proud of myself“. Tada galėtų dainuoti:

„I love myself, I think I'm grand
Sit in show and hold my hand“...

Jon. Vaiva

EVergreen 8-9770

JOSEPH GARSZVA

Graborius ir Balsamuotojas
231 Bedford Av. B'klyn, N.Y.

STagg 2-5043 Notary Public

M. P. BALLAS, Inc.

(BIRLIAUSKAS)
Graborius ir Balsamuotojas
660 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Phone Night
STagg 2-0783 JUNiper 5-4912

JOSEPH LE VANDA

Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
337 Union Av., Brooklyn, N.Y.
Namas tas pats, tiksliai miesto patvarkymu pamatinytas numeris buvusio 107 Union Avenue.

Tel. STagg 2-7177

ALFRED J. WENTZ

(VENCIVUS)
ADVOKATAS
219 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.
(Williamsburgh Bridge Plaza)

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Sausio 15 d. sukanka lygiai 15 metų, kai atvaduota Klaipėdos miestas ir kraštas. Tai sukačiai paminėti K. Federacijos New Yorko apskrities ruošia atitinkamą minėjimo programą, kuri įvyks sausio 16 d., sekmadienį, 4:30 val. popiet Angelių Karalienės par. salėje.

Minėjimo programos kalbėtojai bus kun. Jonas Balūnas ir Juozas B. Laučka. Minėjime bus atitinkamų pavairinimų. Įėjimas visiems laisvas. Visi kviečiami atsižvelgti ir paminėti šį svarbų autai įvykį, kurs sujungė Mažąją Lietuvą su Didžiąja Lietuva.

KUNIGŲ PROVINCIJOS SUSIRINKIMAS

Kunigų Vienybės Rytų Provincijos susirinkimas įvyks sausio 11 d., antradienį, 2 val. po pietų, pas provincijos pirm. kun. J. Aleksioną. Visi Provincijos nariai kviečiami dalyvauti.

Kun. M. Kemežis, Sekretorius.

FEDERACIJOS APSKRITIES NAUJA VALDYBA

K. Federacijos New Yorko apskrities metiniame susirinkime gruodžio 29 d. valdyba su pirm. kun. N. Pakalniūnį priešaky pranešė apie praėitų metų veiklą ir paminėjo, kas atlikta sekančiais metais.

Nauja apskrities valdyba išrinkta tokio sąstato: pirm. J. B. Laučka, I vicepirm. K. P. Vilniškis, II vicepirm. A. J. Mažeika, sekretoriai D. J. Averka ir Al. Pūkenytė, išd. po 2 dol. B. Šalinskas (gr. V. Daubaras. Kun. N. Pakalniūnis paprašytas būti dvasios vadu.

Susirinkimas nuosirdžiai pasakė už Amerikos ruošiamą bazarą, kurs bus Angelių Karalienės par. salėse vasario 20 — kovo 1 d.d. Lietuvos nepriklausomy-

bės dvidešimt metų sukačiai minėjimo komisijai pavesta paruošti iškilmingą programą, įvyksiančią vasario 13 d. Grand Paradise salėje.

Minėjimo programos pagrindiniu kalbėtoju paskiriamas adv. Ant. Mileris, iš Worcester, Mass., kurs yra daug dirbęs amerikiečių lietuvių pastangose pagelbėti Lietuvai įžengti į savarankę ir tvirtą nepriklausomą gyvenimą. Vasario 13 d. bus paminėta ir Klaipėdos atvaduotavo 15 metų sukačiai.

PER KALĖDŲ ŠVENTES SUSELPTOS 28 ŠEIMOS

Brooklyno parapijų sudarytas Kalėdų švenčių fondas per Kalėdas sušelpė 28 neturtingas šeimas, kurioms Kalėdoms įteikta maisto, drabužių, avalinės, mėsos, apelsinų, arbatos, kavos, įvairių daržovių. Visos apdovano- tos šeimos buvo nepaprastai dėkingos visiems geradariams.

Fondo komisija labai dėkinga už aukas, kurias įteikė šie asmenys: J. Ginkus — 5 dol., adv. K. Vokietaitis — 5 d., P. Dailyda — 5 d., J. Garšva — 15 d., p. Misevičienė — 2 d., dr. Petrika — 1 d., M. Brangaitienė — 2 d., L. Burienė — 4 d., N. N. — 1 d., N. N. — 3 d., Ag. Mažiauskienė — 2 d., Ag. Rapolskienė — 1 d., J. Sniečkus — 2 d., p.p. Pažereckienė — 1 d., Pupelienė — 1 d., N. N. — 2 d., U. Miličauskienė — 1 d., N. N. — 2 d., Digrienė — 1 d., Ag. Bieliauskaitė — 1 d., O. Peckevičienė — 2. Per Amerikos redakciją Apreiškimo parapijos vardu įteikė: P. Ikamas — 5 d., O. Bartė- šienė — 5 d. ir du asmenys Averka ir Al. Pūkenytė, išd. po 2 dol. B. Šalinskas (gr. V. Daubaras. Kun. N. Pakalniūnis pasizadėjo paaugoti nis paprašytas būti dvasios vadu.

Surinktų aukų neužteko 28-nių šeimų maistui. Susipašakė už Amerikos ruošiamą bazarą, kurs bus Angelių Karalienės par. salėse vasario 20 — kovo 1 d.d. Lietuvos nepriklausomy-

Vaudeville

IVAIRIAUSIA PROGRAMA IR ŠOKIAI

Rengia Susivieniję Brooklyno ir apielinkės lietuviai jaunuoliai

SAUSIO—JANUARY 19 D., 1938 M.

GRAND PARADISE SALĖJE

Kampas Grand ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y.

Pradžią 8 val. vakare. Bilietai kaina 50 ir 75 centai Pelnas vaikų vasarviete (kempei) Nekartą tenka girdėti tėvilius nusiskundžiant, kad nežino kaip jų vaikai praleidžia laisvą laiką. Prašome užteiti į šį parengimą ir persitikrinti, jog mes laiką praleidžiam besilavindami naudinguos dalykėlius. Atsilankę nesigailėsit.

ly Karalienės par-jai, 7-nios nepriklausomos jokiai parapijai, o likusios iš tolimesnių vietų.

Maspetho vargingas šeimas aprūpino Maspetho par. šv. Vincento Pauliečio draugija.

Kalėdų pašalpos fondo komisija dėkoja visiems aukotojams už jų krikščionišką širdį.

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJA

— Šį sekmadienį per 9 val. mišias šv. Vardo draugija eis bendrai prie Komunijos Po mišių parapijos salėje įvyks mėnesinis susirinkimas Visi nariai prašomi dalyvauti ir bendroje Komunijoje ir susirinkime.

Sodaliečių susirinkimas įvyks ketvirtadienį, sausio 13 d., par. salėje, 8 val. vak.

o sekmadienį, sausio 16 d., per 9 val. mišias sodaliečių bendra komunija. Visos narės prašomos dalyvauti.

ŠV. JURGIO PARAPIJA

Mot. sąjungos 35 kp. susirinkimas įvyks šį sekmadienį, sausio 9 d., 4 val. popiet par. salėje. Visos narės prašomos atsilankyti. Rengiant vakarą, yra įvairiausių reikalų.

Visos narės prašomos prisidėti savo darbu, kad mūsų vakaras būtų sėkmingas, o tada visoms bus smagu.

Pirmininkė.

— I Bernelių mišias priėjo pilna bažnyčia žmonių. Tas parodo, kad tikėjimas žmonėse yra, tik daugelis jų apsilieję; jeigu visi kas šventadienį ateity, tai visuomet pripildytų bažnyčią. Be abejonės, kiti lankosi ten, kur arčiau.

— Naujų Metų išvakarėse par. choras surengė maskaradų balių, kurio dalyviai pripildė par. salę. Visi pastebėjo menišką salės išpuošimą. Daug pasidaruota darbų choristų. Nuotaika visų buvo graži ir jauki. Stebėtina buvo įvairių kostiumų keletas net iš Havajų atgabenti. Viena iš ažuolų lapų buvo pasiūvius sukle. Kita iš kalėdinių papuošalų pasisūvius ir įsagčius eglės kunkorėžius. Trečia ant balto šilko suklelės išspausi Vyti, o aplink išpaušyta „Laimingų Naujų Metų“. Ypač atsižymėjo merginos, nors ir vaikinai nuo to neatsilik. Pasirodo, kad jaunimas mėgsta panašias pramogas.

— Mūsų par. salėje įtaisyta naujos scenėrijos, kuriose išpaušyti Lietuvos vaizdai. Nauja, raudono pliušo uždanga puošia visą salę.

— Yra žmonių, kurie jau antrą kartą aukoja naujų vargonų fondui. Štai, mūsų nenuilstantis parapijos ko-

lektorius J. Šuliaskas vėl paklojo 25 dol. Jis ir pirmiau jau aukoj. P. Šulckis su žmona iš Ozone Park paaukojo 10 dol.

— Mūsų kunigai jau pradėjo parapijiečių lankymą: tai puiki proga tiems, kurie dar vargonams neaukojo, dabar tai padaryti, kuomet atsilanko pas juos kunigai. Jau tuoj prasidės darbas naujų vargonų ir Velykoms jau manoma juos turėti. Už naujus vargonus reikės užmokėti 4,200 dol. Visi prisidėkime savo aukomis.

APREIŠKIMO PARAPIJA

Gyv. Rožančiaus moterų draugija savo metinį susirinkimą turėjo sausio 2 d. Iš pranešimų visoms paaiškėjo, kad draugija daug veikė, turėjo kelias pramogas parapijos naudai. Kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį užprasomos mišios narių intencija. Mirus kuriai narei, draugija užprašo už jos vėlę 2 mišias.

I dr-jos valdybą šiems metams išrinkta: pirm. O. Stagnūnienė, vicepirm. O. Žalnieraitienė, fin. rašt. T. Rimidienė, prot. rašt. T. Palubinskienė, išd. M. Kazlauskienė.

Dr-ja gerai gyvuoja, turi per 300 narių. Narė.

RUOŠIASI VEDYBOMS

Petras Vaičelis ir Viola Savelskytė ruošiasi vedyboms. Jų šliubas įvyks Apreiškimo par. bažnyčioje.

SUSIRINKIMAS

SLRKA 135 kuopos metinis susirinkimas įvyks šį sekmadienį, sausio 9 d., Apreiškimo par. salėje, tuoj po sumos. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

MASPETHO ŽINIOS

— Visos draugijos ruošiasi dalyvauti apylinkės Kataščių seimelyje sausio 30 d. Išrinkti du delegatai iš kiekvienos draugijos.

— Lietuviai sportininkai laimėjo krepšinio žaidimus sekmadienį prieš Our Lady of Lourdes 36:31. Šiandien žaidžia Klasčiaus salėje prieš Morris Park K of C komandą. Mūsų šaliai stovi pirmo vietoj Long Island Pro lygoje.

— Kalėdų šventėms lietuvių bažnyčia buvo viduje ir lauke gražiai išpuošta. Tai vis Altoriaus draugijos nuopelnai. Altoriaus draugija turės metinį susirinkimą šį sekmadienį, sausio 9 d., 5 val. po pietų.

— Maspetho vyrai pasirodys šį sekmadienį 9 val. ry. antrą kartą aukoja naujų vargonų fondui. Štai, mūsų pamaldose ir priims šv. Komuniją. Tai vyrų metinė

šventė. Vyrai, sujunkime Maspethą!

— Studentai ir klierikai po atostogų jau grįžo į mokyklas. Turime studentų iš S. Carolina University, Notre Dame, Niagara University, Marianopolis, St. Thomas (Denver, Colo.), St. John's University, New York Univ., City College, Immaculate Conception Seminary, Xavier College ir k.

IŠ NEW YORKO LIETUVIŲ PARAPIJOS

Aušros Vartų parapijiečių delegacija gruodžio 20 d. lankėsi New Yorko arkivyskupijos raštinėje ir įteikė prašymą su vietos organizacijų ir 510 asmenų parašais.

Delegaciją maloniai priėmė mons. M. J. Lavelle. Audienčioje dalyvavo arkivyskupijos kancleris, laikinasis parapijos administratorius kun. Lamb ir dar vienas dvasininkas.

Mons. Lavelle užtikrinęs parapijiečių atstovus, kad nesikėsinama nusikrausti lietuvių ir kad artimoje ateity bus paskirtas lietuvis klebonas.

SUMAZĖJO NUSIKALTIMAI

Praeitais metais Brooklyne 4,593 asmenys buvo nubausti už įvairius nusikaltimus. 1936 m. nubaustų nusikaltėlių buvo 4,724.

Pirmo laipsnio žmogžudybėje pasmerkti 9 asmenys (1936 m. 17), apiplėšimuose — 181 (1936 m. 208), vagystėje — 468 (1936 408).

MIRĖ

Justinas Butkus (Buta), gyv. 420 Lorimer St., Brooklyn, mirė gruodžio 28 d. Dideliame nuliūdime liko žmona Ona, dukters: Pranė Kozan, Em. Lizūnienė ir Mar. Nappi; Lietuvoje brolis Jonas, seserys Aleksandra ir Pranciška. Kilęs iš Truskavos par., Pasilių km. Palaidotas gruodžio 31 d. iš Apreiškimo par. bažnyčios į šv. Trejybės kapines Patarnavo grab. A. J. Valan tiejus.

MERGINŲ PRAMOGA

Long Island Birutės merginų klubas sausio 15 d. Klasčiaus salėje ruošia metinius šokus, kuriems gros J. Navicko Nakties Pelėdų orkestras. Bilietai 55 c. Birutės klubas kviečia visus atsilankyti į šią metinę pramogą.

LICENSES Beer, Wine, Liquor Wholesale, Retaile

NOTICE is hereby given that License No. RL 3775 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1836 Pitkin Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

DAVID GEWANTER Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1094 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 517 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

AMALIA SPILOTES (Parity Delicatessen) Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1042 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 512 Sutter Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ISIDORE KASMAN Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1091 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1151 Liberty Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

WILLIAM GODELT Brooklyn, N. Y.

Idomus, reikalingas, naudingas laikraštis. Visada daug žinių, svarbių straipsnių, idomių apysakų, gražių eilėraščių, linksmy pasiskaitymų.

UŽSISAKYKITE AMERIKĄ SAU IR GIMINĖMS I LIETUVĄ. DOVANŲ GAUSITE GRAŽŲ LIETUVIŠKĄ KALENDORIŲ.

Jungt. Amerikos Valstybėse metams 2 doleriai

I Lietuvą 2 dol. 75 ct.

Rašykite:

AMERIKA

423 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK

161 NO 6th STREET

VALANDOS:
8-10 rytė
1-2 p. p.
6-8 vak.
Sventadienis sutarus
Tel.: EVERgreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS

1114 FOSTER AVENUE

VALANDOS:
1-2 p. p.
6-8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel.: MANfield 6-8787

DR. A. PETRIKA

(DANTŲ GYDYTOJAS)

221 SO. 4th STREET

VALANDOS:
9-12 rytė
1-8 vak.
Pentadienis uždaryta
Tel.: EVERgreen 7-9105

Tel. EVergreen 7-1312

Dr. H. MENDLOWITZ

Persikėlė naujon vieton, tai yra:

522 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

VALANDOS:

1 iki 3 ir nuo

7 - 8 val. vakaro

Sekmadienį:
10 iki 12 val. ryt.

FLATBUSH OFISAS randasi 2220 Avenue J.

Tel. EVergreen 8-7027

GARSAS BAKERY, Inc.

Savininkas — A. SHRUPSKIS

GERA DUONA — ŽMOGAUS SVEIKATA

Lietuviai yra sveiki ir stiprūs žmonės todėl, kad jie valgo tikrą Lietuviską Duoną. "GARSO" KEPTUVE kepta geriausia Lietuviską duoną, kelkus ir pyragėlius vestuvėms bei kitokiems pokyliams. Stundla ir i kitus miestus.

68 So. 2nd Street,

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-2306

SALDAINIŲ PALOCIUS

GERIAUSIOS RUSIES

Lenvi užkandžiai, kava, arbata, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETUS — VAKARIENĖ Geriausias pasirinkimas
AIŠKRYMAS gamintas namie iš geriausios smetnos. ALUS iš geriausių
bravorų. Parengimams priimami užsakymai. Kreipkitės:

J. GINKUS

495 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Tel. NEtown 9-4464

NOTARY PUBLIC

A. J. VALANTIEJUS

UNDERTAKER and EMBALMER

REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE

54-41—72nd Street,

Maspeth, N. Y.

Tel. Vİrginia 7-4499

BARRY P. SHALINS

(BRONISUS ŠALINSKAS)

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Graži, moderniška šarvatinė koplyčia ir polistil gražūs kambariai duodamas nemokamai. Sando automobilis įvairiems reikams. Kainos labai prieinamos.

84-02 Jamaica Ave.,

Brooklyn, N. Y.

(Prie FOREST PARKWAY)

Tel. Elizabeth 2-8661

Res. Tel. Elizabeth 2-8587

MICHAEL SALIKLIS

Real Estate — Insurance — Notary Public

120 Broad St., Elizabeth, N. J.

Apkainuoja, parduoda

nejudamas nuosavybes.

Sukolektuoja rendas

Minėtuose reikaluose visuomet gausite gerą patarimą

Pilnas patarnavimas

Visokios apdraudos ir

bondsų reikaluose

662 Metropolitan Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Telefonas: STagg 2-4409

ALEKS. RADZEVICIUS

IR SŪNUS

Garboriai - Balsamuotojai

402 Metropolitan Avenue,

Brooklyn, N. Y.

(Prieš pat Apreiškimo bažnyčią)

Duodu automobilis vestuvėms,

krikščynoms ir visokiems

pasivažinėjimams.

Laimingų Naujų 1938 Metų

PRODEX - LIT CORP.

79 Wall Street, New York City

Importeriai "Maisto" produktų

IVAIRIŲ MĖSOS PRODUKTŲ IŠ LIETUVOS

LIETUVOJE RŪGYTŲ AGURKŲ

GERIAUSIOS RUSIES ANGLYS

Daugiau kaitros už jus pinigą. Jusų 'kaimynai' naudoja Tru-Ember Coal Co. anglis ir patenkinti. Kodėl jums nepasiekti jų pavyzdžiu.

TRU - EMBER COAL COMPANY

(LIETUVIŲ KOMPANIJA)

485 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVergreen 7-1661

Ar reikia tautos? Prof. Čepinskio žodis. Vienintelis įsakymas. Prieš Staliną!

Lietuvos tautininkų rašio Lietuvos Aido g me kalėdiniam numerui spausdintas straipsnis. Kūčių vakaro santalką, vių šeimoje. Straipsnis suktas jauku turiniu gale parašyti tokie žodžiai, ar nereikia savitarpio, ramybės ir geros visai lietuvių tautos šeimai? Juk tai žodžiai, kad atskiroje šeimoje, tegul išnyksta nesusių mai visoje lietuvių tautoje. Kas gali nepritari ti reikšmingiems žodžiai? Bet kas iš jų, kad jie ti žodžiai? Juk tai žodžiai i grupės žmonių, kurie ši yra atsakingi už Lietuv lietuvių tautos ateitį, daug prisidėjo ir prisidės, kad nebūtų tautoje, saugio taikos, ramybės ir valios. Juk Lietuvos laisviančios grupės žm esantieji Lietuvos vyri bėje, per istisą eilę skriaudų gyventojų d mos teisės: 1930 m. u per 20 metų veikusi kat. moksleivių ateiti sąjungą; 1931 m. ap teologijos-filosofijos fa tų, per 9 metų ruošiusi likioje pasauliečiųjų auklėtus mokytojus; 19 neleido pavasarininkan minėti savo gyvavim metų sukačties iškil kongresu, o 1936 m. gr monešį, Lietuvos nepa somybės 20 metų suka tūkareise, taip me universiteto teofilos. f teta, kad šio studentai i tursiųjų tapti mokytoj

Prof. V. Čepinskis, vi žymiausių mokslininkų tijoje, buvęs universi rektorius, katalikų dien tui XX Amžiui pareiškė tias mintis:

„Aš ieškau Dievo, aš